

אוי קלט (מזרח חדש)
 עתון יומי בלתי מפלגתי בשפה העברית
 תאריך: ד' ט' תרנ"ג
 עורך: האחראי: דוד שו
 המו"ל: מזרח חדש בע"מ, ת"א, רח' הגלב 11.

XLIV. SVFOLYAM שנה מ"ד
 Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
 Felelős szerkesztő: SCHON DEZSO
 Kiadó: Mizrach Chádás Ltd., Tel-Aviv,
 Hányev 11. — POB 831.
 Telefon: Szerkesztőség: 31476
 Kiadóhivatal, hirdetés, nyomda: 31677.

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: המסדר העוון הראשון: ד"ר א. מרטון
 Dr. MARTON ERNŐ

A moszkvai konferencián további haladást értek el

Kelet-német küldöttség érkezett Moszkvába
 Moszkva (Reuter, UPI, IFP). — Változatlanul optimista hangulat uralkodik az atomrobbantási kísérletek megszüntetéséről tárgyaló háromhatalmi konferencián. Tegnap délután 3 órakor a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Anglia megbízottai újra találkoztak a szovjet külügyminisztériumban, majd három óras megbeszélés után rövid nyilatkozatot adtak ki, amely szerint haladást értek el.

Nyugati megfigyelők megjegyzték, hogy a nyilatkozat szövege a tárgyalások nyugodt medrére lefolyásáról tanúskodik, tehát hogy nem jött közbe olyan zavaró körülmény, hogy szétoszlathatna a konferencia körül az egész világon támadt reményeket. Tegnap újra Andrej Gromiko külügyminiszter volt a tárgyalások vezetője a Szovjetunió részéről.

Washingtonban Dean Rusk külügyminiszter a következőket mondta a tárgyalásokról: „Ugy látszik, hogy 48 óra belül tudni fogjuk, hogy hol állunk és addig nem engedhetjük meg magunknak sem az optimizmust, sem a pesszimizmust. Tegnap keletnémet küldöttség érkezett Moszkvába dr. Lothar Bolz helyettes miniszterelnök és külügyminiszter vezetésével. A küldöttség további tagjai: Willy Rumpf pénzügyi és Otto Winzer helyettes külügyminiszter, aki a keletnémet kormány berlini szakértője. Nyugati megfigyelők azt hiszik, hogy a keletnémet kormányküldöttség váratlan látogatása kapcsolatban lehet a berlini kérdésre vonatkozó új szovjet lépésekkel. Rámutatnak arra, hogy a keletnémet küldöttségnek az atomkonferencia idején Moszkvában való jelenléte lehetővé fogja tenni, hogy bevonják őket a tárgyalásokba, ha Németország kérdése szóba kerül.

Utolsó békéltetési kísérlet?

A szíriai forradalmi tanács elnöke ma Kairóba repül

Bagdadban határozta el magasrangú szíriai küldöttség látogatását — Hármass konferencia lesz Kairóban?

Beirut. (IFP, Reuter, IM). — Luaj El Attasz tábornok, a szíriai forradalmi tanács elnöke magasrangú küldöttség élén ma Kairóba repül — nyilván azért, hogy utolsó kísérletet tegyen a Nasszer és a szíriai Báát-kormány közötti viszály áthidalására, miután Nasszer azzal fenyegetett, hogy július 23-án az egyiptomi forradalom évfordulóján bejelenti a hármass federációról kötött szerződés felbontását. Valószínű, hogy a szíriai küldöttség Kairóban találkozik majd a bagdadi delegációval, amely szintén az ünnepekre jön Kairóba és így nincs kizárva hármass konferencia létrejötte a fervezett federáció három tagja között.

Szíria és Irák vezetőiben nagy riadalmat keltett Abdul Nasszer egyiptomi elnöknek az a szándéka, hogy július 23-án bejelenti az Egyiptom, Irák és Ezíria között tervezett államszövetség kudarcát. Ennek megakadályozására kedden és szerdán lázas tárgyalások folytak Bagdadban Szalach El Bitár szíriai miniszterelnök és Abdul Aref iraki elnök között. Ennek ellenére, hogy Nasszer már eleve bejelentette, miszerint megtagadja szíriai küldöttség fogadását, ha az ünnepekre Kairóba érkezik. Bagdadban mégis úgy határozta, hogy a szíriai küldöttség elindul Kairóba, mégpedig a hivatalos ünnepek megnyitása előtt.

Kipa című, a Bááthoz közelálló lap szerint, az utóbbi napokban közvetítési kísérletek történtek és Máhd Ben Bárka marokkói nacionalista vezér többször tette meg az utat Kairó, Bagdad,

Golda Meír:

Aki nem hisz Nasszer fenyegetéseiben — gondoljon a jemeni gázlámadásra

A külügyminiszter beszéde az amerikai cionisták nagygyűlésének záróülésén

Golda Meír külügyminiszter nagyszabású politikai beszédével zárult tegnap este az amerikai cionisták 66-ik kongresszusa. Ha barátaink nem hisznek Nasszer fenyegetéseiben, gondoljanak arra, ami a napokban Jemenben történt, ahol minden kétséget kizáróan bebizonyosodott, hogy az egyiptomiak gázbombákat használtak, — mondotta a külügyminiszter. — Ha Nasszernek nincs is atomfegyvere, nem alhatunk nyugodtan, mert tartanunk kell a nagy hatósugarú bombázóktól. Ha az arabok megkísérik meg támadásunkat, elég erősek leszünk annak visszaverésére, de minden célunk nem a győzelem, hanem a háború megelőzése.

Barátaink azzal érvelnek, hogy Nasszer csak üres fenyegetést hangoztat, de mi jól tudjuk, hogy nem belső szükségletre kell az a sok fegyver, tank, hajó, repülőgép és rakéta, amit a Szovjetuniótól kap. A történelem többszörösen bebizonyította már, hogy a zsidóságra a szétszórattak vár háborús veszteség esetén. Ha most elveszítjük a Nasszer elleni harcot, akkor az egyiptomi diktátor ígérete szerint csak a nyugati határon, vagyis a tenger felé távozzunk.

A külügyminiszter megemlítette a Szovjetunióval való kapcsolatokat. — Izrael — mondotta — min (Folytatás a 8-ik oldalon)

Moszkvában még folynak a szovjet-kínai tárgyalások

Moszkva, (Reuter). — A szovjet-kínai ideológiai konferencia kínai küldöttsége tegnap újra megjelent a tárgyalások színhelyén és folytatta a tárgyalásokat a Szovjetunió megbízottaival. A nyugati újságírók megfigyelték, amint a két küldöttség autói a tárgyalóterem bejáratához érkeztek. A tárgyalásokról egyetlen sort nem adnak ki hivatalosan, ezzel szemben a moszkvai sajtó változatlanul folytatja Kína-ellenes támadásait.

A Pravda első oldalán közölte Tito marsall jugoszláv elnöknek Nikita Chruscsevhez intézett levelét, amelyben megköszöni szerencsekívánatait újbóli megválasztására. A Scianteia, a román kommunista párt hivatalos lapja tegnap közölte a kínai kommunista párt július 14-iki nyilatkozatának első részét, valamint a szovjet kommunista párt nyílt levelének teljes szövegét.

A belgrádi Politika című lap tegnap vezércikkében azt írta, hogy ha a kínai kommunisták többségbe kerüléséhez a nemzetközi kommunista mozgalomban, ez még sokkal komorabb korszak kezdetét jelentené, mint Sztálin uralma volt.

Szíria nem engedte az UNO fiszteket az elhurcolt kirándulókhoz

Izrael erőiesen sürgeti az elhurcoltak visszaküldését — Aggódik a Bader-család

Izrael tegnap ismét erőiesen követelte, hogy a szíriai hatóságok azonnal engedjék szabadon azt a három izraeli és három belga állampolgárt, akiket a szíriai katonák szuverén izraeli területről a Kineret partján szombatban reggel elraboltak. Smuel Gat őrnagy, az izraeli-szíriai vegyes fegyverszüneti bizottság tagja tegnap délelőtt Tibériason találkozott Wilkinson ezredessel, a fegyverszüneti bizottság ideiglenes elnökével, akinek átnyújtotta Izrael ismételt erőiesen felszólítását.

Wilkinson ezredes elmondta, hogy ebben a kérdésben már többször tárgyalt Damaszkuszban a fegyverszüneti bizottság szíriai képviselőjével, azonban az elhurcolt izraeli és belga polgárokkal eddig nem sikerült találkozni sem neki, sem más UNO megfigyelőknek.

A szíriaiak arra hivatkoznak, hogy a három elrabolt férfi és három asszony kihallgatása folyik. Az ezredes ígéretet tett, hogy megsürgeti az elraboltak szabadonbocsátását. Natanjui tudósítók jelentik: Munkatársunk felkereste dr. Bader orvost, Bader Irisz műszaki rajzoló édesapját, amint visszajött Tibériásról. — A lányom — mondta dr. Bader — már előbb megbeszélte a kirándulást társaságával. Nem voltunk ellene, hiszen már több kirándulást tették együtt. Akkor kezdtünk nyugtalanodni, amikor szombat este nem jött vissza a megbeszélte időre, mint azt eddig minden alkalommal tette. A rendőrségre mentem, majd utána Tibériásra utaztam. Balhorn rendőrpáncsnok mindent megtett az eset részletes felderítésére.

Négy francia diák a tengerbe fullt Askelonnál

Két halálos áldozat Tel-Avivban — Sok dolguk volt a mentőknek

A tenger hat halálos áldozatot szedett tegnap és ugyanakkor hét más személy csak a gyors beavatkozásnak köszönheti, hogy megmenekült a vízbeulástól. Az áldozatok között van egy kilenc éves kislány, egy 51 éves petáchtikvai lakos és négy francia turista, aki csak egy napja volt az országban. A kilenc éves Bráchá Málkíel, aki a Hátkivá ne-

gyedben a Sibolim utca 42. alatt lakik, Givat Alíjján fulladt a tengerbe. A kislányt édesanyja vitte arra a körülkerített partrésze, ahol tilos a fürdőzés. A szerencsétlen kislányt holtan húzták ki a vízből. Az 51 éves Salom Hálévi, aki Petáchtikván, a Nevé Oz síkban lakott, az észak-telavivi Reading állomásnál ugyancsak tilos helyen fulladt a tengerbe. Amikor a vízből kihúzták, az elsősegélynyújtóknak már nem akadt több munkájuk.

Az áskeloni tengerparton négy 20—24 éves nantesi diák fulladt a tengerbe. A fiatal francia turisták, akik a rámát-gáni Makkábia sportfaluban laktak, 60 tagú csoporttal érkeztek Askelonba, ahol a kijelölt fürdőhelytől 800 méterre északra mentek a vízbe. Bár a fiatalok többsége jó úszó volt, a csoport tagjait az erős hullámok és az örvény elsodorta. A segítségükre siető fürdőzőknek és életmentőknek már csak a négy egyetemi diák holttestét sikerült partra vinni. Ugyanakkor két társukat eszméletlen állapotban hozták partra és jelenleg kórházban ápolják őket.

Tel-Avivban, a Bograsov utcánál, ahol szabad a fürdőzés, az esti órákban fuldokolni kezdett a 42 éves Jehosua Hoffman, a 19 éves Slomo Minov és a 14 éves Amram Jozsef. Szerencsésülükre az életmentő idejében észrevette őket, idejében partra kerültek és elsősegélynyújtás után kórházba vitték őket. Givat Alíjján, azon a helyen, ahol Bráchá Málkíel a tengerbe fulladt, néhány órával később eszméletlen állapotban húzták ki a vízből Niszim Misán 28 éves jaffai lakost, akit a Donolo kórházban ápolnak és a 44 éves Gávriél Turdzsi vak jaffai lakost, akit elsősegély után hazaküldtek.

99.- pont minden adóval és kollektív úttelvel együtt

Ciprusba és vissza

Részletek és feliratkozás: „COMET” irodákban, Haifa, Derech Háac-máut 104, tel. 55531 T.A., Lihenblum 41, tel. 67930 Jeruzsálem, Jaffa-ut 19, tel. 25888 és az összes utazási irodákban

Fontos közlemény olvasóinkhoz

Pénteki, 1963 július 19-iki számunkban, ezen a helyen fogjuk közzétenni az Izrael Discount Bank „Kefel” számla óriásversenye nyerteseinek a névsorát. Az óriásverseny néhány héttel ezelőtt rendezték az Izrael Discount Bankkal együttműködésben. Kísérje figyelemmel ezt a hirdetést pénteki lapunkban. További értesítést nem fognak közzétenni.

Orosz légharó rakétákat lőttek ki Egyiptomban

Nasser presztízst kívánja gyarapítani

Az egyiptomiak által néhány nappal ezelőtt kilőtt két légharó rakéta SA-2 típusú szovjet fegyver volt — mondják izraeli megfigyelők, akik figyelemmel kísérik Egyiptom katonai megerősödését. Ezeket a rakétákat úgy látszik akkor küldték Egyiptomba, amikor a Szovjetunió Kubát is ellátta hasonló fegyverekkel. A rakétákkal együtt szovjet szakértők is jöttek jelentős számban, akik azóta is a rakétabázisok építésével és az útegek beállításával foglalkoznak.

A SA-2-vel lőttek le annak idején az amerikai U-2 kémrepülőgépet a Szovjetunió fölött. Megfigyelők véleménye szerint a hatalmas hírverés, amelyet a rakéta kilövéséről csaptak, arra mutat, hogy az volt a Nasser presztízsgyarapító lépés volt Nasser részéről és stratégiai jelentősége sokkal kisebb, mint ahogyan azt feltűntek. Amny azonban kétségtelen, hogy az új rakétákat szovjet felügye-

let alatt fokozatosan beállítják Egyiptom légharó szolgálatába.

A kairói propagandának az az állítása, hogy a rakéták egyiptomi gyártmányúak, teljesen alaptalan. Bizonyos, hogy a rakéta kilövés bevezetője volt a július 23-án rendezendő

nagy parádának, melyet az egyiptomi forradalom 11-ik évfordulóján Kairóban rendeznek és amelynek az a célja, hogy nagy hatást gyakoroljon az arab államokra, elsősorban Irákra és Szíriára a hármás állam-szövetség véglegesnek látású csődje miatt.

Olaszországba szökött egy szovjet pszichiáter

Milánó, (Reuter). — Az olasz rendőrség kutatja egy magát orosz pszichiáternek valló férfi állításait, aki politikai menedéket kért Olaszországban. A rendőrség szóvivője elmondta, hogy a menekült elbeszélésében ellentmondásokat látnak és vallomása nem meggyőző. A férfi neve Manuel Louis von Wartburg, 44 éves, aki állítása szerint Dél-Afrikában született, de a Szovjetunióban élt és vasárnapig még

Moszkvában dolgozott, ahol orosz feleségét, valamint négyéves kisfiát hagyta. Moszkvában sikerült feljutnia egy repülőgépre, mely Genfbe hozta, de a svájci hatóságok nem voltak hajlandók politikai menedéket nyújtani neki és ezért átjött Olaszországba.

Moszkvai hivatalos körökben azt állítják, hogy a történet léghölkapott. A szovjet fővárosban nem költött egy ilyen nevű ember, — mondják a szovjet hatóságok.

Zárcsi irodájában felszerelték a hangfelvétőt

Rendőrtiszt tanuallomása a tel-giborimi megvesztegetési perben — A szünet alatt is tárgyalják a bűnpert

Mintegy hateti szünet után a tel-avivi törvényszékben Jiszráel Szegál vezető járásbíró előtt folytatódott a tel-giborimi kórház építkezésével kapcsolatos megvesztegetési per. A tegnapi ülésen a négy vádlott: Jehuda Spiegel, Jehuda Jironi, Slomo Járkoni és Slomo Gur védői kérdéseinek pergetésében Cion Evjoni rendőrtiszt állott, aki a négy vádlott letartóztatását megelőzően két héttel hallgató készüléket szerelt fel Rechter, Zárcsi és Peri mérnökök, Máché Jiszráel-térre lévő irodájában.

Jironi védőjének, Tunik Egyvédnek kérésére a tiszt elismerte, hogy M. Judlovics, a Tel-Aviv körzeti főkapitányság büntügyi osztálya vezetőjének utasítására felkereste Zárcsit és engedélyt kért tőle a hallgató készülék felszerelésére. Amikor Zárcsi beleegyezett, a késő esti órákban felszerelték a készüléket.

Miután elhelyezték a mikrofont és a vezetékét, majd kipróbáltuk a műszert, magammal vittem a hangfelvétőt — mondotta Evjoni. A rendőrség a Zárcsi és Jironi közötti megbeszélést akarta hangszalagra felvenni. Zárcsi kötelezte magát, értesíteni fogja őt, mielőtt Jironival tárgyalni fog, hogy a tisztnek ideje legyen a felvétel készítésére. A készüléket visszahozták. A készüléket Vinicki rendőrszázadosal együtt szerelte fel, Zárcsi engedte őt be az irodába, de a mérnök ezután eltávozott. Evjoni rendőrtiszt tagadta, hogy kitanította volna Zárcsit, mit mondjon a Jironival való találkozásán. Ervin Simron ügyvéd, Spiegel Jehuda védőjének kérdésére a tiszt elmagyarázta, hogy a kézírás összehasonlítása miatt volt szükség arra, hogy Spiegel Jehudától Goldberg rendőrőrnagy írásmintát vegyen.

A tárgyalás megnyitására a védőügyvédek együttesen kérték a bírót halasztásra el a tárgyalást, tekintve, hogy a vádlottak a tárgyalás előtt nem voltak megérkezve. Richard Tucker a tel-avivi nagytemplomban. Richard Tucker, a világhírű tenorista, a Metropolitan operaház tagja, aki szabad óráiban jónévvé kántor is, szombaton a tel-avivi nagytemplomban fog Muszafet előimádkozni. R. Tucker jelenleg a filharmonikus zenekar meghívására hangversenykörúton van az országban.

Uj Kelet 1963 VII 18

tettel arra, hogy a bíróság most nyári szünetet tart és az ügy nem olyan sürgős, az a vakáció alatt is tárgyalni kelljen. Leibson ügyész azzal érvelt, hogy a bíróságok a nyári szünetben is többet tartanak per folytatnak le és úgy a nagyközség, mint a vádlottak érdekei védelmére.

Görög jobboldali politikust tartóztattak le Lambrakis halála miatt

„Erdős felelősség” a gázolás útján történt politikai gyilkosságért

Szalóniki (Reuter). Tegenap letartóztatták Kasztanofon Jozsmas jobboldali görög politikust azzal a váddal, hogy „erdősileg felelős” Gregoriusz Lambrakis baloldali parlamenti képviselő meggyilkolásáért, — jelentették hivatalosan. Mint emlékeztet, Lambrakis képviselő május 22-én egy békegyűlésről távozott, amikor egy motorkerékpár halálra gázolta. Azonnal felmerült a gyanú, hogy jobboldali ellenfelei végeztek a kommunista érzelmű képviselővel.

Baloldali tömegek tüntetéseket rendeztek és petíciót nyújtottak be a kormányhoz az ügy azonnali kivizsgálásáért. — A motorkerékpárost, Szpirosz Kaemaniszt gyilkosság vádjával letartóztatták, míg kísérete, Immanuel Mianuchisz cinkosság vádjával ke-

dekelve vannak a per minél előbbi befejezéséért. A bíróság úgy döntött, hogy a nyári szünet alatt is folytatja a tárgyalást.

Ma reggel dr. Jehosua Kohen, az egészségügyi minisztérium gyógyszerügyi osztályának vezetője lép a tanuallomásra.

„Erdős felelősség” a gázolás útján történt politikai gyilkosságért

letartóztatásba. Kasztanofon Jozsmas a jobboldali szervezethez tartozó tagja, amelynek Jozsmas áll az élén.

Ez a mozgalom, amely „a nemzeti ellenállás elmozdítását” szervező „nevezni magát, a második világháború alatt együttműködött a náciakkal, majd a németek legyőzése után, elmenekült Görögországból. Amikor visszatért, egy renkövül bírósság kollaboráció vádjával halálra ítélt, de megkegyelmeztek neki és öt év múlva kikerült a börtönből.

A rendőrség tegnap letartóztatta Immanuel Kaplonisz hadnagyt is, akit szintén „erdős felelősséggel” vádolnak a gyilkossággal kapcsolatban. Az ügy vizsgálata során bírói határozattal elbocsátották a szolgálatból egy csendőrezredest és egy csendőralredest.

Haifán felavatták az Építkezési Központ új részlegét

Haifa, (Az Uj Kelet tudósítójától.) A haifai mérnökök házában Jozsef Almogi sikun- és fejlesztési-ügyi miniszter részvételével tegnap avatták az Izraeli Építkezési Központ új részlegét, amelyet a városháza bocsátott az intézet rendelkezésére. A központot, amelyet a mérnökök és építésszerek országos szövetségének kezdeményezésére két és fél évvel ezelőtt alakítottak, közintézetként alakították át.

A Pelesz, a mérnökszövetség gazdasági titkára elmondta, hogy az intézet mint tájékoztató tanácsadó és szakmai központ rendkívül fontos szerepet játszik az építkezés fejlesztésében és emellett elengedhetetlen, hogy az összes állami és magántényező, amelyek kapcsolatban állnak az építkezéssel, hozzájáruljanak fenntartásához. Az intézetet országos tetőszervezetnek tervezik,

ahol összpontosítani fogják mindazokat a szakmai ismereteket, amelyek az építkezés tervezése és kivitelezése során felhalmozódtak az országban. A központ kiállítási termeket bocsát az épületanyag és különböző berendezések gyártóinak rendelkezésére, ahol szigetelőanyagoktól ultramodern hűtési, fűtési, konyha- és fürdőszoba berendezésekig számos érdekesség található.

A központ, amelynek fejlesztésére a mérnökök szövetsége évente 200 ezer fontot fektetett be, a sikun-ügyi minisztérium és a haifai városháza támogatásában részvél. Pelesz mérnök közölte, hogy a központ a közeljövőben kiadja első katalógusát, amely felöleli mindazokat a mérnöki és építkezési anyagokat, amelyek az országban használatosak.

HIREK

AZ UJ KELET ELOFIZETESI DIJA HAVONTA 5.80 IL. Tel-Aviv, POB 831. Fiókkidőhivatalok: HAIFA: Schapira 13. tel. 2453. Irodai órák után: Tel: 66711. JERUZSALEM: Javec 7. Tel. 26046.

Amerikai professzorok jönnek az archeológiai szemináriumra. Július végén nyílik meg a Beér Sáva melletti Esel Hánási iskolában az amerikai földközti-tengeri országokat kutató intézet és a jeruzsálemi egyetem archeológiai osztályának közös kezdeményezésére a nyári szeminárium, amelynek közel 40 hallgatója között hat ismert amerikai régészprofesszor is lesz. Dr. M. Mitchell, az amerikai intézet vezetője tegnap közölte, hogy a szemináriumot Emanuel Ben Cur professor, a jeruzsálemi egyetem volt régészeti tanára fogja vezetni, aki jelenleg a princetoni egyetemen tanít. A nyári szeminárium összes kiadásait az Egyesült Államok izraeli nagykövetsége fedezi.

„Zor” a luxus étterem Akkó tengerpartján — óriási teraszon a tenger fölött. Péntek és szombaton este gazdag művészi műsor és tánc a „Zor” zenekar zenéjére. A színházrendelés telefonon: Haifa 910555.

Az ARANYKOR KLUB 1. hó 21-én, vasárnap 5-8-ig Beilinson 9. sz. alatti tennőteremben ünnepi Vándor Lea 70-ik és Goss Jakab 88-ik születésnapját művészi műsorral és díjjal ünnepelték. Szeretettel várjuk tagjainkat és barátainkat.

Az eltűnt gyerekek az árokban aludtak. A szerdára virradó éjszaka hatalmas rendőrség kutatók két jaffai kisfiút után, akik nyomtalanul eltűntek szüleik lakásáról. Éjfél tájban ugyanis megjelent a rendőrség Maszuda Vaknin jaffai asszony és elmondta, hogy a kora esti órákban eltűnt otthonról 11 és 2 és fél éves fia. A rendőrkök gyalogosan, kutyákkal és fényzőrök segítségével kutattak a gyerekek után. — A kora hajnali órákban házukról 70 méternyire egy árokban mélyen alva megtalálták. A 11 éves „nagyfiú” elmondta, hogy félt később hazamenni és ezért inkább kisöccsével az árokban aludt.

TANUKAT KERESNEK annak igazolására, hogy 1943 októberben munkaszolgálatra vonultam be Mohácsra a 4/4 századba, a Kárpátokban dolgoztam. 1944 januárban Tiszabodban a kerület erődítési munkálataira a környéken májusig, onnan Kolozsvár, Janna, Tatarov és egyéb helységeken 1944. októberig, mikor gyalogosan Beregszászra, majd Kassára vittek. Innen 1944. decemberben ugyan-ésak gyalogosan Mauthausenbe és tovább Günskirchenbe kísérték, ahol 1945 májusban felszabadultam. Az egész idő alatt viseltem a sárga karszalagot. Értékesítést kérek. F. Z. Á. Mihály Jechiel, Petach Tikva, Chérec-Chajim 38.

Száz gyermeket befogadó napközi otthont avattak Cfaton, Cfatról jelenti az Uj Kelet tudósítója. — Beba Idelsomnak, a Kneszet alelnökjének és a Dolgozó Nők Tanácsa országos elnökjének, valamint Jiszráel Stolarski, az amerikai hisztadruiti gyűjtőakció egyik vezetőjének jelenlétében avatták fel tegnap délután Cfat új városában a dolgozó nők gyermekeinek napközi otthontját. A 60 ezer fontos költséggel száz gyermek befogadására épült otthont építkezési költségeinek felét Hákhon polgármester multévi amerikai útján az ottani Hisztadruittal, míg a másik felét a Dolgozó Nők izraeli központjától kapta — mondotta avatóbeszédében a polgármester.

Huszonhárom perzsa tisztviselő izraeli tanulmányai. M. Silverstone belügyi államtitkár tegnap kihallgatáson fogadta azt a 23 perzsa belügyminisztériumi és városi tisztviselőt, akik a helyhatósági központ, a külügy- és belügyminisztériumok meghívására több mint egy hónapja municipális továbbképző tanfolyamon vesznek részt. A perzsa tisztviselők néhány héten át előadásokat hallgattak, majd csoportokra osztották őket és a nagyobb helyhatóságok mellett a helyszínen tanulmányozták az őket érdeklő közigazgatási problémákat. Az államtitkár üdvözlő beszédében hangsúlyozta az izraeli és a perzsa közigazgatásban mutatkozó számos hasonlóságot.

Beregi Armin emlékest halálának 10 éves évfordulója alkalmából, vasárnap július 21-én este 8 órakor a Savoy szálloda termében, Tel-Aviv, Genla 5. sz. alatt.

WIZO-NATANJA Júli 22-én, hétfőn este 8-kor a Melech Dávid-u. 11. sz. alatti Márkus penszó tennőteraszra nyíló nyitott teraszán irodalmi estét tartunk ZIMENT IMRE rendezésében. Bevezető: Dr. Berg József. Közreműködnek: BONDA KATÓ és ZIMENT GABOR szavalóművészek. Az előadás címe: Magyarországi irodalom. Belépti díj 1.— font. Jegyek elővételben: Braun Katónál, Gordon-u. 2. (Ékszerüzlet)

Dimona első szupermarketje. Kedden a késő délutáni órákban megnyílt Dimonán az első szupermarket. A megnyitó beszédet Armon Lardo, a közseg-tanács elnöke tartotta, aki méltatta a szupermarketet megnyitó kooperációs központ érdemeit. Lardo ezután felszólította Dimona fűszeresait, hogy vegyék fel a versenyt az új tágas szupermarkettel.

A KLM izraeli igazgatót állított tel-avivi fiókja élére. A KLM holland légitársaság izraeli fiókjának élére először került izraeli állampolgár A. Fortis személyében, aki eddig a vállalat vezető tisztviselője volt. A KLM izraeli kirendeltsége 1937-ben nyílt meg és azóta mindig holland tisztviselő vezette. A. Fortis, B. Boert váltotta le, a vállalat caracasi kirendeltségének élére helyezték át. Az új igazgató 1918-ban Milánóban született és 1950-ben alijázott Görögországból, ahol a második világháború idején tartózkodott.

65 család kenyere forog veszélyben a natanjai új vásártéren

Natanja (Az Uj Kelet tudósítójától). Négy évvel ezelőtt nyílt meg a natanjai új vásártér, a „suk”. A város vezetőségének kettős célja volt az új vásártér épületének felépítése. Elsősorban is el akarta helyezni a város központjából a régi vásártér amúgy is szűkre méretezett és ezért túlszűfolt kis üzlethelyiségeit, másodsorban pedig megelhetést akart nyújtani főként az új olék és szociális esetek számára.

Mintegy negyedével ezelőtt N. Pollák dúsgazdag natanjai építkezési nagyvállalkozó hétmeletes bérház építését kezdte meg a vásártér épülete előtt elterülő Weizmann-sugarúti telken. Az építkezés folytán a vásártér elvesztette a legfontosabb bejáratát, a Weizmann-sugarút felé nyíló kaput. Ugyanakkor a vállalkozó megvette a vásártér mellett a Nordau útra néző telket is és ezáltal elzárta a vásártér második bejáratát is. A bejárat eltorlaszolásának, valamint az építkezési anyagoknak a vásártér felé

Keresünk biciklizni tudó, megbízható fiatal embert aki kereskedelmi vállalatnál a külső intézményeket elvégzi. Jelentkezni: Uj Kelet, T.-A., Hánegev 11., 10—12-ig.

Megjutalmazták a Kámaán hegyi kerteket. Cfatról jelenti az Uj Kelet tudósítója. — A Kámaánhegyi sikunok azon lakói között, akik az elmúlt év folyamán a házuk előtti kerteket szépen gondozták, tegnap délután pénzjutalmat osztottak ki. Az Amidár társaság a sikunok, a belügyi- és a földművelésügyi minisztériummal karöltve, összesen 8 ezer fontot osztott ki kétszáz család között.

KERESNEK TANUKAT kétszáz éves igazolásra, akik vélem voltak 1941 elejétől 1941 végéig a gyertyánligeti-beszkövi munkatáborban és 1942 közepéig a kaszai „Kunoc” tántárában. Schwitzer Cvi (Armin), Jaffa, 322-es utca 14. sz.

A föellenőr autójában üléstörő volt. Előjában Ochanon jeruzsálemi utcai árus eredeti módon tiltakozott az ellen, hogy a városi ellenőrök elkobozták portékáját. Amikor a szokványos ellenőrzés során kiderült, hogy Ochanonának nincs árusítási engedélye, elkobozták áruját és targoncáját. Az utcai árus ekkor beleült Smuel Rubin városi föellenőr autójába és kijelentette, hogy csak akkor hajlandó kiszállni onnan, ha visszaadják elkobozott áruját. A jeruzsálemi bíróság tegnap nem azonosította magát az utcai árus álláspontjával és 20 fontra bírságolta.

Jigál Jádín előadása a műkritikusok kongresszusán. A zsidó gondolat hozzászólása az egyetemes művészethez című téma volt a központi gondolat a műkritikusok nemzetközi kongresszusának tegnapi ülésén, amelyet Tel Avivban a Szokolov házban tartottak. Többek között Jigál Jádín professzor tartott vitettképes előadást „A művészet és a kultúra az időszerűség előtti második évszázadban” címmel. Jigál Jádín előadása anyagával felhasználta a judeai pusztában talált ősteherkepek anyagát. A további előadásokat általános vita követte, majd a műkritikus kongresszus résztvevői a délutáni órákban megtekintették az izraeli művészek gyűjteményes kiállítását a Dizengoff utcai múzeumban.

Uj hangok a gálut felé

Mit eredményezett az amerikai cionisták nagygyűlése

A jelek arra mutatnak, hogy az Amerikai Cionista Szervezet (ZOA) Izraelben most befejeződött évi nagygyűlése egy olyan jégolvadási indítót, amely új alapokra fekteti Izrael és a szétszórtaságban élő zsidók egész kapcsolatát. Ebből a szempontból a legfigyelemreméltóbb talán Aha Even helyettes miniszterelnök nyilatkozata, amelyet a Kfar Silverben megtartott impozáns nagygyűlésen tett.

Aha Even, aki egy év-tizedet töltött Amerikában az izraeli kormány nagy-követségént, nemcsak a Fehér Ház felé, de az öt-millió amerikai zsidósággal szemben is képviselte a zsidó államot. És éppen ezért különleges súlya van annak, amit Aha Even, az Eszkol kormány papírforma szerinti „kettes számú embere” mond az amerikai cionisták felé.

rai között kell elzárkózni. Nem vagyunk jelentéktelen Földközi-tengeri fogásra, új koncepcióra van szükség Amerika és a világ zsidósága felé...

ABA EVEN elég volt a vitából...

nép, haem egy nagy, ősi kultúrával rendelkező néprész vagyunk és ezt tudatosítani kell! Uj fel-

gására, új koncepcióra van szükség Amerika és a világ zsidósága felé... A cionizmusról folytatott vita, amely a múltban olyan étkén foglaloztatta az országot, drága időfecsérelés. Minden zsidó, aki Izrael újjászüléséhez segítséget akar nyújtani, jó cionista! Ugy tünik egyetlen izraeli kormányférfi se mon-

„BEN GURION NAGY LÉPÉST TETT...”

Silver rabbi az amerikai zsidóság legendás vezére, tegnap már nyilatkozott az egyik esti lapnak Ben Gurion beszédéről:

— Valóban felfedezés, új-donság volt számomra Ben Gurion felőrlés falszólalása a Sheratonban tiszteletemre megtartott banketten. Ben Gurion első alkalommal beszélt az én hozzájárulásomról és szerepemről Izrael államának a létrehozásában. Olyan melegséggel és szeretettel beszélt, hogy az bizony új számomra...

dott még ilyen világos és egyértelmű szavakat az amerikai cionisták „rehabilitálására” az utóbbi időben. És nyilvánvalóan nem véletlen, hogy az izraeli kormány egyik vezető tagjának ez a nyilatkozata néhány nappal Ben Gurion azon beszéde után hangzott el, melyben egekig magasztalta Aha Hillel Silver rab-

Ugy tünik, Dávid Ben Gurion nagy lépéssel közeledett hozzám...

És ha semmi mást nem hozott volna az amerikai Cionista szervezet izraeli nagygyűlése, csak a Ben Gurion és Silver közötti jégolvadást, közeledést, már akkor is érdemes volt az egész izraeli konvenció.

Aha Even nyilatkozata azonban újabb pillért képez annak a megújított baráti kapcsolatnak, amely Izrael és az amerikai zsidóság cionista élcsapata közötti hidat erősíti.

Uj település az Áravában: Grofit

Szdom és Ejlát között a távolság 190 kilométer — vagyis egyenlő a Beer-Séva — Haifa közötti út hosszával.

De amíg északi kikötőnk és a Negev fővárosa közötti útvonalon virágzó települések és falvak csaknem láncszemként kapcsolódnak egymáshoz, az Áravá-völgyében mindössze három kis mezőgazdasági település és két kísérleti állomás néz farkasszemet a jordániai határ túloldalán fekvő kopár Edom-heggyekkel.

A szubtrópusi éghajlatu, pusztai vegetációju, vízsz-

gény Áravában a három mezőgazdasági pont — Ejlát-kibuc, Jotvát és Ejn-Jáháv — dacolja a mostoha körülményekkel, az utóbbi évek alatt elért eredményekkel bebizonyították, hogy a nehéz feltételek el-

JOTVATÓL HAT KILOMETERRE ÉSZAKRA

a Grofit-vádi partján — innen a neve — épül fel kibuc formájában az új falu, amelyet a tervek szerint, három év alatt további két település fog követni az Áravában.

Az új pont, a tervezésből a megvalósulás stádiumába lépett. Az elmúlt héten Mose Daján, földművelésügyi miniszter jelenlétében megtörtént a helyszínen az első „kapavágás”.

A nehéz, hernyótalpas földgyaluk megkezdtek a kijelölt területen a talajegyengetési munkálatokat. Ezzel egyidejűleg az első munkáscsoportok megkezdtek a vízcsövek fektetését, amelyeknek keresztirányú édesvizet vezetnek el Jotvatól Ejlátig. A földmunkák a település első házainak kijelölését végzik, amelyeknek fel kell épülniük novemberig. Erre az időpontra tervezi ugyanis a telepések első csoportja — az Ichud Hákivucot Vöháki-bucimhoz tartozó kibucok fiataljai — a letelepülést.

Az agronómusok nyolcezer dunám mezőgazdasági célokra alkalmas területet találtak a körzetben.

ÖTMILLIÓ FONT

a költségvetési előirányzat Grofit felépítésére, Novemberig félmillió fontot fektetnek be az első lakóházakba, konyha étkezőhelyiség és különböző szlgáltatásokra. A pont telepesei, a kezdeti időkben Jotvátá segítségét fogják élvezni. A déli szomszéd lakosai sokéves tapasztalatuk alapján bevezetik az új telepeket a helyi, különleges klimatikus viszonyok közötti mezőgazdasági termelés ismereteibe.

Grofit minden bizonnyal egy fontos láncszem lesz a pusztaság meghódításában, a dél-Negev betelepítésére irányuló tervekben. Ha életképesnek bizonyul és beváltja a hozzáfűzött reményeket, rövidesen követni fogja a két kísérleti állomásnak, Nátot Hákikárnak és Chácevának, állandó településsé való kiépítése.

A Szdom-Ejlát közötti új autótud pedig bekapcsolja

lenére, mégis lehet életképes mezőgazdaságot kifejleszteni a körzetben. És a biztató eredmények alapján rövidesen a három határszéli sivatagi oázishoz egy új település csatlakozik: Grofit.

Grofit, a kezdeti időkben négyszáz dunám legelőt létesít és vágómarha tenyésztésre rendezkedik be. De emellett 160 főből álló tehénészetet is állítanak fel, amely — a tervek szerint — heti 8000 liter tejet fog adni a település legfontosabb piacának — Ejlátnak.

Csirkegazdaságát is a déli kikötőnk felvevőképességére alapozza: évi 240 tonna szárnyashús és 3 millió tojás leszállítását tervezik. Ezenkívül keltetőállomást is állítanak fel, amely az Áravá-völgyi kibucokat latja majli el napos csibekkel. Építenek a telepen egy körzeti gyümölcsösomákolóházat is, ahol egybegyűjtik és tárolják az Áravá datolyatermését.

Grofit datolyakertjét 200 dunámra tervezik és Nátot Hákikár, Ejn Jáháv mintájára sós vízzel fogják öntözni a kis csemetéket. 400 dunámon primör-zöldséget, téli uborkát, paradicsomot, paprikát fognak termelni, valamint sárgadinnyét is, mely, mint a Holt-tenger északi csücskénél fekvő Ejn Gedi eredménye is bizonyítja, kitünő termést ad a téli hónapokban.

Boros György

CSILLAG ELPRÉDALJA AZ ÖRÖKSÉGET

Tucson, Arizona (Reuter) Olivia Colman asszony örökösöként beperelték az elhunyt végrendeletének végrehajtóját, mert „emberhez illő” és túlzott életmódot biztosít a Csillag nevű kutyának, amely az elhunyt kedvenc állata volt. Colman asszony 62.885 dollárt hagyott végrendeletileg a kutyára, illetőleg annak gyámjára, azaz a megbízással, hogy gondoskodjék az állat „megfelelő életszintű egzisztenciájáról” élete végéig. A gondnok úgy értelmezi a végrendeletnek ezt az utasítását, hogy Csillagnak

Csak a hollandoknál próféta...

Beatrix hercegnő, a holland trónörökös nő táján Izraelbe látogat. Mordecháj Is-Salom jeruzsálemi polgármester hivatalos meghívást továbbított a hercegnőhöz, aki Izrael, Jeruzsálem és az ország szerelmese.

Beatrix hercegnő nem az egyetlen a holland királyi családban, aki Izrael nagy tisztelője. Maga Julianna királynő és férje, Bernhard herceg, szintén lelkesedés, az elismerés, a csodálat hangjait hallatják, ha Izraelről van szó.

Mi sem természetesen tehát, hogy a holland elkötelezettség a fejedelmeknek kijáró tisztelettel hódolnak Martin Buber professzor, az idős jeruzsálemi filozófus, író és humanista előtt, akit a közel-múltban az Erasmus-díjjal tüntettek ki a holland fővárosban. A királyi család és Hollandia politikai, kulturális és szellemi életének színe-javá ott volt, amikor Buber professzor átvette a kitüntetést. De nemcsak az elkötelezettség, az egész holland nép is szeretettel, tisztelettel áldozott az ősz jeruzsálemi bölcs iránt, akiben az ősi próféták újkori meglepetését vélték felfedezni. És a tekintélyes Erasmus-díj átnyújtása után nem volt hiány a különböző fényes fogadtatásokban, ünnepelekedben Buber tiszteletére. Ezekben a fogadtatásokon ismételtelen kifejezésre jutott az Izrael és népe iránti mély szeretet és elismerés.

MARTIN BUBER

Csak a holland rabbik és a helyi cionista zsidó vezetők szájaize volt egy kissé keserű. Most tudtuk meg, Mordecháj Is-Salom jeruzsálemi polgármestertől, hogy az amszterdami városháza által adott fogadtatást például bojkottálták a holland rabbik. A hazaérkezett polgármester elmondta az egyik esti lap tudósítójának, hogy a Buber tiszteletére rendezett városházi fogadtatáson Amszterdam zsidó közösségének nagyrésze tüntetőleg távolmaradt.

Miért? Mert az agg tudós az Erasmus-díj átvétele alkalmából nem találta szükségesnek, hogy akár egyetlen szóval is említsa a zsidó népet, Izrael államát és Jeruzsálemet a zsidó állam és az egyetemes zsidó nép örök fővárosát. Ezzel szemben Buber professzor általános kulturális értékekről és a világ különböző nagy humanistáiról, szellemi előharcosairól beszélt.

Es hogy a holland zsidóság még plasticusabban juttassa kifejezésre Buberrel szembeni fenntartását, ugyanabban az időben, amikor a professzor ott tartózkodott, nagyszabású ünnepséget és fogadtatást rendeztek, — nem Buber, hanem Is-Salom jeruzsálemi polgármester tiszteletére.

Igy fogadta a holland zsidóság Buberét és Jeruzsálem polgármesterét... Tartozunk az igazságnak, hogy ezt is megírjuk. Mert Hollandia zsidósága, — ha igaz, hogy Buber elhallgatta a zsidóságot és Izrael államát —, kitünően viselkedett.

Ez a Buber professzornak átnyújtott Erasmus-díj másik oldala...

Jobb és változatosabb lesz az izraeli polgár étlapja

Napi egy tojás, évi 40 kiló hús

Izrael lakosainak táplálkozása öt év múlva sokkal változatosabb és egészségesebb lesz, mint számos más fejlett európai országé és ugyanakkor az élelmiszerek ára elfogadható marad — közölte tegnap dr. A. Erze a közös mezőgazdasági tervezési központ gazdasági és racionalizálási osztályának igazgatója, Tel-Avivban megtartott sajtófogadtatáson. Izrael lakói 1968-ban több húst és gyümölcsöt esznek majd, mint ma, de ugyanakkor csökkenni fog a zsiradékok, hüvelyesek és lisztfelek fogyasztása. A lakosság életmódjának emelkedését, az előadó szerint az étkezésre fordított kiadások csökkenése fogja kísérni. Az izraeli átlagpolgár ma kiadásainak 39 százalékát fordítja élelmészre, a négy év előtti 43 százalékkal szemben.

Izraelben tavaly személyenként 40 kiló volt az évi

húsfogyasztás, kétszer annyi, mint Olaszországban, több, mint Hollandiában és Görögországban, de kevesebb, mint Franciaországban, Angliában és a Benetux államokban. Tojásfogyasztásban Izrael áll a világlista élén, mert nálunk minden lakos évente 345 tojást fogyaszt. Az izraeli polgárok 1962-ben fejenként 67 liter tejet ittak, többet mint Olaszországban és Görögországban, de kevesebbet, mint Hollandiában és Angliában.

Modernizálják a 10 éves Cion-kábelek két üzemet

A Lákidum Hátáaszíja Böjiszraél cég, mely izraeli és külföldi befektetőkből áll 40 százalékkal betársult a Kábeléj Cion fémhuzal-gyár rison-lecioni és szderoti vállalataiba, — közölte J. Ben Ozer, a vállalat vezérigazgatója a Cion-kábelek megalkapításának tízedik évfordulója alkalmából. A társulás lehetővé teszi, hogy a két gyártelepet modern felszereléssel lássák el és az eddigi három és félmillió font értékű termelést jövőre nyolc millió föntre emeljék. A jubileumi ünnepségen, ahol jelen volt a két telepen dolgozó 180 munkás is, Csengeri Imre, a Chevrá Lákidum Hátáaszíja igazgatója ismertette a vállalat jövő évi termelési terveit és a bevezetésre kerülő modernizálási eljárásokat.

Fejek a fesztiválról

Mordecháj Szerer Izraeli zeneszerző oratóriumával nyit meg az izraeli fesztivált. Ez a művész Mordecháj Szerer, a „Tikun Chácot” című oratórium szerzője, nem új szín a modern izraeli zeneszerzők színes palettáján.

A „Tikun Chácot”-ot is játszották már Izraelben, miután Rómában díjat nyert — teljes egészében azonban csak most mutatták be először Izraelben.

A „Tikun Chácot”-ima, amit a vallásos zsidó éjféltájban mond a földön ülve, a teljes esend és nyugalom idején. Ez az ima a szétszórtaságban élő zsidó fájdalom, az örök-kévalóság közötti mély kapcsolatot fejezi ki.

Az oratórium prólógából, három látomásból és epilógusból áll. A bevezető témája rabbi Joszif szóli rege, aki előtt imádkozása közben megjelent Elías próféta. A prólógus folytatásaként ezután a „Tikun chácot” ima mondója előtt három látomás jelenik meg: párbeszéd, a halottak fel-támasztásáról szóli rege és Jákov álma.

Anda Géza A megnyitó koncert másik nagy eseménye Anda Géza, a világhírű zongoraművész vendégszerelése.

Anda Gézát jól ismeri az izraeli közönség. Nem régen járt az országban, amikor a filharmonikusokkal Bartók zongoraversenyét játszotta. Ez-alkalommal Brahms má-

zodák zongoraversenyét mutatja be.

Anda Géza 1911-ben született Budapesten. A zeneművészeti főiskolát végezte, ahol akkor a zene-és két kísérleti állomás néz farkasszemet a jordániai határ túloldalán fekvő kopár Edom-heggyekkel.

da az utóbbi tanítványa volt.

Amikor 1942-ben megnyerte a Liszt Ferenc díjat, világhírű útra indult. Ma, egyes fellépései között Svájcban pihen meg. Uj hazájában az egyik legismertebb zenei szakértőnek és továbbképző tanfolyamot tart fenn karrierjük elején álló fiatal zongoristáknak.

Anda kiváló technikai képességekkel rendelkezik, akinek hatalmas repertoárja felöleli Mozart és Beethoven zongoraversenyétől kezdve Bartók műveit, valamennyi jelentős zeneszerző alkotását. Anda Gézát ma világszerte az egyik legnagyobb Bartók szakértőnek tartják. (—ám)

Közgazdaság

A mesterséges árszilárdság kétes értéke

Pinchasz Szápir miniszter büszkén jelentette be a héten, hogy az állami és magángazdasági erők összefogása révén sikerült fenntartani a szilárdságot — azaz elhárítani a júliusi drágasági pöttök fenyegetését. A miniszter szerint ez az árak szilárdságának tudható be. Valójában az árindex emelkedésének egy része a rossz gyümölcsstermésnek és egynehány zöld-ségfajta késésének tudható be. Mivel a filoxéra, úgy mint az időjárás, mindeddig nem áll Szápir miniszter ellenőrzése alatt, nem lehet őt felelőssé tenni ezért az indexnövelő befolyásért, — bár nem lehet ugyanezt mondani a telekspekulációról, amely egyre vadabbá és féktelenebbé válik és a lakásárakon keresztül növeli az indexet.

Az árszabítás kérdése persze gondosabb vizsgálatra szorul. A kormány szívesen is elmondta, hogy évi 135 millió forint támogatásba kerül az árak fenntartása. Az importált nyersanyagok drágulásának szubsidiუმ utján való ellensúlyozása ugyanolyan klaszszikus módszer a reális gazdasági kép elferdítésének, mint a mezőgazdasági termények túlzott mértékű ártámogatása. Pedig a stabilitás jóformán az egyetlen vívmány, amely megmaradt Lévi Eskol tavalyi 18 pontból álló bátor gazdasági programjából, amely jórészt a gazdasági életünket uraló különböző érdekcsoportok ellenállásán akadt el. A leértékelést követő új gazdasági prosperitásban minden mást elfelejtettek, de az a furcsa nézet alakult ki, hogy elég, ha fenntartják az árszilárdságot, sőt, ennek is új módját találták: ha nálunk rögzítve van az árszint, az egész világon pedig emelkedő a tendencia, úgy saját mozdulatlanágunkkal előnyös helyzetbe juttunk. Ezzel párhuzamosan az a fel-fogás is kialakult, hogy az árrögzítéssel együtt jár az adók rögzítése is.

Csak hogy az árrögzítés nem hozott magával általános gazdasági stabilitást. A teljes foglalkoztatás és a befektetési tőke bősége, valamint a nagyközönség vásárlási kedvét fokozó bővebb fizetési eszközök olyan inflációs nyomást gyakorolnak, amelyeknek előbb-utóbb meg kell nyulnivalnia. A tőke és az ingatlanpiac azt mutatják, hogy a befektetők nem nagyon bíznak a mai stabilitásban. Négy hónap mulva esedékesé válik a kollektív szerződések felújítása és be kell majd váltani azokat az ígéreteket, amelyeket tavaly tettek, amikor hatalmas erőfeszítéssel elhárították az általános béremelést.

Ezzel párhuzamosan növekednek a kivitel nehézségeink. Eddig semmi nyomasztó sincs annak, hogy az árszabítás növelte volna árunk versenyképességét a külföldi piacon. A külföldi statisztikák azt mutatják, hogy a bérek és az életszínvonal általában emelkedőben vannak az ipari országokban, anélkül, hogy az a nagyban árak emelkedéséhez vezetne. Németországban például 1958—1962 között 42 százalékkal emelkedtek a bérek, 9 százalékkal a fogyasztási árak, de ugyanakkor semmi változás sem mutatkozott a

nagybani árakban, a behozott áru-átlag 5 százalékkal lett olcsóbb, viszont a munkatermelékenység 31 százalékkal emelkedett.

Az Egyesült Államokban a bérek és a fogyasztói árak emelkedése mellett csökkentek a nagykereskedelmi árak, ami arra mutat, hogy növekedett a költségvetés szerepe az általános árszintben. Könyvnyű Izrael számára párhuzamot vonni, de igen téves az a felfogás, hogy ennek bármilyen köze lenne ahhoz a

tényhez, vajon az izraeli áruversenyképesebb-e a külföldi piacon.

Mose Sandberg, akit Szápir miniszter magával hozott a pénzügyminisztériumba, legutóbbi tanulmányában azt a nézetet vallotta, hogy fenn kell tartani az árellenőrzést, mert a nagyközönség túlzott vásárlási képességét adminisztratív és pénzügyi intézkedésekkel kell megfékezni. Ez úgy néz ki, mintha Sandberg fenn akarná tartani azokat a torzító beavatkozásokat,

Az első izraeli autó-takarékossági terv

A sikun és a tandijtakarékosság után most megszületett az első autótakarékossági terv, amelyet a Külkereskedelmi Bank a napokban tett közzé. A terv alapját az az elgondolás képezi, hogy az autótulajdonosok jórésze nem gondoskodik tőkére, amelynek segítségével kicserélheti majd elavult, használhatatlanná vált autóját. A kereskedelmi vállalatoktól eltérően a magánember, a teherautósófor, nem tartalekolja az évi leértékelési összeget, amellyel az autó értéke csökken, hanem ezt „megeszi” — felhasználja és nem gondoskodik a jövőről.

A bank persze nem tud változtatni azon a tényen, hogy a valóban mesebeli vám- és luxusadótelemek teljesen elferdítik az autó reális értékének képét. A vámot és az adót minden esetben újból meg kell fizetni és így nincs más hátra,

mint hosszas takarékoskodás után félrerakni azt a hatalmas összeget, amelyet a kincstár zsebel be azért az engedélyért, hogy valaki megvehesse a munkája számára nélkülözhetetlen autót.

A Külkereskedelmi Bank „Auto-oz” takarékosági tervében részt vehet mindenki, aki legalább 500 forintot fizet be és kötelezi magát, hogy ehhez havonta legalább 50 forintot tesz hozzá, mégpedig minimálisan 3 éven keresztül. Ennek ellenében a bank nemcsak 5 százalékos kamatot fizet a befizetett összeg után, hanem kötelezi magát, hogy végül, amikor sor kerül az autó vásárlásra, a megtakarított összeg 50 százaléka meg nem haladó kölcsönt folyósít, ugyancsak előnyös feltételek mellett. A befizetett összegek az árrögzítéssel vannak kötvé, az 5 százalékos kamattal adómentes.

Szabad versenyt és olcsó forgatóképet a textiliparnak

A Kargmann-bizottság érdekes megállapításai

A Kargmann-bizottság, amelyet a kereskedelmi- és iparügyi minisztérium a nyugateurópai textilipar tanulmányozására küldött ki, benyújtotta radikális javaslatait, amelyek között a különleges prémiumok megszüntetése, a helyi piac megnyitása a külföldi textilárak versengése számára és végül a drága forgatóképek problémájának drasztikus megoldása szerepel.

A Jisráel Kargmann képviselő és textilgyáros vezetése alatt álló küldöttség, amelyben a Gyáriparosok Szövetsége, a Hisztadrut és az Iparfejlesztési Bank voltak képviselve, megállapította, hogy Európával szemben az izraeli textilipar hátrányban van a segédiparok és a forgatóképek magas ára miatt, viszont az az előnye, hogy üzemi felszerelése teljesen modern.

Annak ellenére, hogy nemrég itt járt nagy külföldi bevásárlók megállapítása szerint az izraeli gyárosok jórésze újat sem hajlandó megfizetni az export érdekében, a bizottság megállapította, hogy Izraelben nagyobb az exportált áruk százaléka, mint a meglátogatott országokban — Hollandia kivételével, ahol a fonalkivitel nagyobb. A küldöttség Svájcban, Franciaországban, Hollandiában, Nyugat-Németországban és Ausztriában járt. Az izraeli kormánykörök ezt nem tartják mérvadónak, mert a belső piac felvevőképességéhez viszonyítva igen erősen túlméretezett izraeli textilipar felépítésének éppen az volt a célja, hogy a termelés túlnyomórészt az exportja révén váljon külke-

reskedelmünk egyik legfontosabb tényezőjévé.

A nyersanyag ára, a bérek szintje és a termelékenység általában azonos az európai országokban és Izraelben, de Európában mégis jobb eredményeket érnek el a termelésben, mert a munkás jobban ragaszkodik munkahelyéhez, nagyobb figyelmet szentel a munkájának és büszkébb az elért minőségre. Ehhez viszonyítva az átlagos izraeli textilipar munkás megelégedően „felelőtlen.”

Hollandia az egyetlen ország, ahol a munkaórák nem bocsáthatja el teljesen szabadon a megnevelő, vagy zavart okozó munkást. A bérszerződés általában a termelékenységhez köti a bérszint emelkedését és Ausztria kivételével mindenütt automatikus drágasági pótlékok foglalkozó munkásokban. A bérszint ugyan a nominális összeget, mint a reális bért véve figyelembe — általában megegyezik az izraelivel.

A leglényegesebb különbség az üzemek pénzelésében van. Az európai textilipar nagymultú cégei már rég leirták az eredeti befektetést, míg Izraelben jóformán minden textilgyár a rendkívül magas eredeti befektetéssel és a forgatóképek magas árával van megterhelve. Európában általában igen könnyű bankkölcsönhöz jutni, amelynek kamatlába a svájci 3,5 százalékos és a franciaországi 8-9 százalékos között mozog. E mellett a gyárosok nagyon alaposan megfontolnak minden új befektetést és inkább változásokat eszközölnek a már meglévő felszerelésben, mielőtt újat vásárolnának.

amelyeket Lévi Eskol gazdasági terve meg akart szüntetni. Egyébként ugy Eskol, mint Szápir miniszterek azon a nézetben vannak, hogy nem érhető meg az árrögzítéssel, hanem árszabítás felé kell haladnunk, amit mindenekelőtt a szolgáltatók túlzott árának leszorításával akarnak elérni. Csak hogy a miniszterek valószínűleg azzal is számolnak, hogy előbb-utóbb elkerülhetetlenül emelkedni fog egyes árucikkek ára, tehát csak más árak leszorítása által lehet fenntartani a stabilitást.

Az árszabításhoz vezető uton azonban gazdasági életünk szokványainak sokkal mélyrehatóbb reformjára lesz szükség, mint amelyet a kormány által ki-nevezett bizottságok bátor-talanul javasolnak. A szabad versengés talán inkább hozzájárulna racionális árszint kifejlődéséhez és az elősködő, méregdrága közvetítők kikapcsolásához, mint a kormány által fenntartott kartellek és szubszidiüm-árellenőrzés politiká-ja.

A maximális takarékos-sági idő 8 év — talán azért mert normális számítás szerint ez egy autó maximális életkora. Kérdés, hogy ez megfelel-e az abnormális izraeli feltételeknek. Ha valaki 8 éven keresztül a minimális havi 50 forintot fizeti be, hozzászámítva az első 500 forintot, ez kamattal, esetleges indexemeléssel ke-reken 5500 forintot tesz ki. A bank által felajánlott kölcsön igénybevételeivel is leg feljebb a legkisebb típusú mini-autó megvásárlására elegendő összeg (a mai adó és vámtételek mellett.)

Az autós, aki a befektetésen kívül a rendkívül magas benzinárakat, adót és biztosítási díjat viseli, alig-ha képes arra, hogy évente egy új kocsi árának 12-15 százalékát fizesse be. Így tehát a dícséretremelő kez-deményezés sem fogja le-nyegesen csökkenteni az el-avult, nem racionális és ál-talános nemzetgazdasági szempontból feles megterhe-lést képező ósdi autók szá-mát az izraeli utakon. Ezt a helyzetet csupán a kincstár autóellenes politikájá-nak alapvető változása ut-ján lehet helyrebillenteni.

A Szolet Bone külföldi vállalata tökehiánnyal küzd

A pénzügyminisztérium devizaosztályának afrikai referense, Anáron Kidán, pozitív jelelntést nyújtott be Szápir miniszternek a Szolet Bone külföldi építő-vállalatának afrikai és ázsiai működéséről. Egyben javasolta, hogy a kormány tizmillió dollárt bocsátsa a vállalat rendelkezésére.

Az elmúlt öt évet felöle-lő jelentés megemlíti, hogy Nyugat-Nigériában az ot-tani politikai nehézségek miatt minimálisra kellett csökkenteni a vállalat mű-ködését. A Szolet Bone be-fektetési közös vállalkozá-sokban nyolc millió dollár érnek el és ezeket fenn kell tartani.

Szimchá Golán, a Szolet Bone külföldi vállalatának igazgatója ismételtlen fel-kérte a pénzügyminisztéri-umot, segítse a vállalatot olyan országokban, ahol még nem sikerült lábat vet-nie. Az egyik probléma az, hogy közmunkák elvégzésé-nél rendszerint nehéz és drága felszerelésre van szükség, amelyet a munka elvégzése után nem lehet mindig elvinni az illető or-szágból. Továbbá fennáll a politikai változások által okozott veszteségek rizi-kója is. Előfordulnak olyan esetek is, hogy valamelyik afrikai kormány kötelezett-séget vállalt a megrendelt munkák pénzelésére, de utólag kiderült, hogy erre nincs fedezet és a Szolet

KÖZGAZDASÁGI HIREK

Nemesak Izraelben van fekete valutapiac, hanem mindenütt a világon, de a Lilienblum-utca méretei se rint fantasztikusnak hang-zik, hogy például Lengyel-országban és Kubában a hivatalos árfolyamon felüli 2.400 százalékos felárral árulják a dollárt. Ezt jelen-ti Francis Pick, a nem-zetközileg elismert valuta-zetértő, 76 országot fel-ölelő évkönyvében. Ebből ki-derül, hogy a kommunista országokban a legmagasabb a dollár feketeára, de Ma-gyarország azok közé tar-tozik, amelyek az Észak-Koreában fizetett 433 szá-zalékos feláron alul marad-nak.

Két hónapon belül állítólag megkezdődik működését a nemzeti termelést megállapító intézet, amely Anáron Becker Hisztadrut-főtákar-nak tavalyi kijelentése sze-rint a jövőbeni bérpolitika alapjait fogja szolgáltatni. Az intézet a különböző ter-melési ágak statisztikáit fogja feldolgozni és kiérté-kelni, megállapítva az ille-tő ág termelékenységét és erre alapozza majd a Hisztadrut a bérmegállapítást. Az intézetnek csupán ta-nácsadó szerepe lesz.

A júniusban érkezett tu-risták száma 20 százalékos emelkedést mutat 1962 jú-niusával szemben. Az idén 15.500 külföldi vendég ér-kezett június havában, a tavalyi 12950-nel szemben. Az első félév teljes átte-kintése 14 százalékos emel-kedést mutat ugyanazon időszak tavalyi turistafor-galmával szemben.

Érdekes elvi jelentőségű döntést hozott a napokban Dávid Katz, a munkaügyi minisztérium bérügyi osz-tályának vezetője, aki ki-mondotta, hogy az építke-zési vállalkozónak bért kell fizetnie az eső miatt ki nem használt munkaórá-kért. Az érvényben lévő szokások szerint az építés-re kirendelt napibéresnek abban az esetben, ha eső, vagy homokvihar miatt nem lehet dolgozni, négy

munkaóráért jár fizetés, ha pedig legalább egy órát dol gozott, akkor öt óra mun-kabért kap.

A gazdasági miniszterek bizottsága jóváhagyta azt a tervet, hogy a haifai pet-róleumfinomító mellett ke-nőolajüzemet létesítsenek. Az üzem létrehozásában a petróleumfinomító és a Paz, Delek és Sonol petr-leumvállalatok vesznek részt. A vállalat alapítókéje 4.5 millió forint, amelyet egy font névértékű részvények kibocsátása formájában hoznak fel. Az üzembe 10 millió fontot fektetnek be, aminek 35 százalékát a be-lesztési költségvetésből for-szájtják rendelkezésre. Az üzem évi 25 ezer tonna ke-nőolajat fog termelni, ebből 20 százalékot kivitelre szán-tak. A nyersanyagot a pet-róleumfinomítás mellékter-mékei képezik.

Legalább 80 ezer izraeli béralkalmazottnak nincsen ezeitideig semmiféle biztosí-tása — közölte Mordecháj Schattner, a takarékosági tervek kincstári felügyelő-je. Annakidején terveket dolgoztak ki ifjúsági takarékosságra, amely fiatalok-nak lehetővé tette volna kooperatívokhoz való csat-lakozást, — de ezeknek megvalósítása az érdeklő-dés teljes hiányán hiúsult meg.

Németország fizetési mér-lege a múlt évben deficit-tel zárult — első ízben 1950 óta és ez közvetlenül érint igen sok izraelit, mert erősen befolyásolja azt az összeget, amelyet a német kormány hajlandó lesz a kártérítések végső rendezésére előirányozni. A német federalis bank kimutatása szerint az ár-csere az elmúlt évben csak 6.78 milliárd márka többlet-et mutatott az előző évi 9.8 milliárddal szemben, viszont a szolgáltatók mér-legének deficitje 3.3-3.61 4.97 milliárdra emelkedett. Végeredményben tehát 1.55 milliárd márka volt a fizetési mérleg deficitje, bár az előző évben 3.05 milliárdos többlettel zá-rult. Mindennek ellenére 1962-ben kisebb csökkenés mutatkozott a devizatar-talékokban, mint 1961-ben.

JÓ TANÁCS A HÁZIASSZONYNAK

Hogyan javítsa fel a húsgombóc, vagy fasírt ízét?

Tegyen egy (vagy fél) zacskó „OSEM” tyúk-levesport negyed kg darált húshoz, a fasírt sütése (vagy a gombóc főzése) előtt. Mindenki élvezni fogja az izletes fasírtot (vagy húsgombócot) aki eszik belőle.

Az „OSEM” tyúk-levesporból, (amely friss, kitűnő tyúkhúsból készült) természetesen izletes, csodás tyúkhú-leves is készíthető.

Gyűjtesd gyűjtesd a gyűjtesd
Tel-Avivban 19-24 óráig
Dr. Michlin, Allenby 112, tel. 55-585; Nordau, Ben Jehuda 183, tel. 42-673; — Moskovitz, King George 25, telefon 62-650.
Haifa: Zohár, Arlozorov 2, tel. 35-82.
Jeruzsálem: Ruchama, Dávid Jelin 28, tel. 22-788.

LEVELEK a szerkesztőhöz

A jó és rossz papokról

Löwenkopf Kálmánnak minap megjelent cikke és ezenkívül a lap „Levelek a szerkesztőhöz” rovatban tegnap, július 9-én megjelent „Aki meg akarta menteni Eichmann lelkiüdvöségét” című levele adja a kezembe a tollat. A jó papok magatartására gondolok, akiknek jóindulatát erősen elhomályosították a zsidógyűlölet, sőt üldözé-

papok és a papság zsidóellenes politikája általánosan. Az olasz és az európai zsidó szervezetek bizonyos megütközéssel vették az új VI. Pál pápa névválasztását.

IV. Pál pápa volt az a XVI. század derekán, aki a római gettót megépítette. Ő rendelte el először a zsidó sárka folt viselését és Anconában személyesen vett részt 28. titokban zsidóknak megmaradt, marannus nyilvános elégetésén. A Pál név nem hiába váltott ki megütközést, éppen annál a Montini borborsónál, aki a hitleri idők sok vádát illetett papjának XII. Piusnak a „küllügyminisztere” a vatikáni diplomácia főnöke volt. A most elhunyt XXIII. János pápa halála után a papság történetének alapos ismerői közül nem egy leszögezte, hogy az egyház a saját ügyeit évezredek tapasztalatainak nyugvó diplomáciájával intézi. A konklávé résztvevő borborsók mindíg a kor követelményének megfelelő embert ültetik Szent Péter örökébe.

Az európai náciizmus idején így került a pápai trónra a korszakellenes megfelelő XII. Pius pápa, míg az utóbbi években, a világháborúban bekövetkezett jégolvadás idején így jutott a pápai trón — a borborsók szerint is átmeneti időre, — az egyház merev vaskeletességét mindig nehezen tűrő XXIII. János pápa birtokába. Hogy a kezei így is erősen meg voltak kötve, mutatja, hogy a zsidóság ártatlanságának elismerését Jézus megfeszítésében, csak úgy tudta keresztülvinni, hogy a zsidó nép helyett Jézus megöltetését „egyes zsidók” által elkövetett bűnnek tüntette fel. Ugyanígy nem merte létrehozni a diplomáciai viszonyt Izrael és a Vatikán között sem, mert hiszen ez a „bolygó zsidó” legendájának a végét jelentené. A papság tehát továbbra is az egyház missziós álláspontján áll, amely szerint a pogány zsidóság bolyongása addig tart, míg az anyaszentegyház kebelébe mind meg nem térnek. A történelem arra tanít bennünket, hogy még egyes jóindulatú keresztények magatartásával szemben is fenntartással éljünk.

Dr. G. J. - történelmi
Jeruzsálem

Az autóbusszállatok és a sábat

Az autóbusszállatok szombatszegéséről sokszor írtak a héber lapok, még a nem vallásos irányúak is. Sajnos az Új Keletben az iránynyu panaszoknak eddig nyomát sem láttam. A tel-avivi és Haifán kívüli az országos autóbussz-közlekedés is, a törvény értelmében szombat és ünnepnapi szünetel.

Ugyanakkor jóval a szombat beállta után és jóval a szombat kimenetele előtt nagyban zajlik az autóbussz-forgalom az országutakon és a tel-avivi utcákon is. Az utóbbi néhány sábat napján délután 5.30 órakor, tehát legalább két órával szombat kimenetele előtt a 62-es számú autóbusszok

már nagyban rótták a tel-avivi és a petach-tikvai utcákat.

Ha a vallásos zsidóság ez ellen a jelenség ellen nem tiltakozik, úgy, néhány év múlva, a szombati közlekedés-szünetelés ismeretlen fogalom lesz az eddig szünetelő autóbusszvonalakon is.

Z. Ben Cvi, Tel-Aviv

A jeruzsálemi patikák ügyeletes szolgálata

Julius esején történt, este háromnegyed tizenkettőkor. Sürgősen szükségünk volt egy orvosra a család egyik betegére számára. Az újságban, mint ügyeletes szolgálatot teljesítő patika ez állott: Mörkó Báru, Rch. Tachkemoni 31. Oda-siettem, de a patika be volt csukva. A patika ajtaján sem a patikus lakáscíme, sem pedig a legközelebbi szolgálatos patika neve nem volt feltüntetve. A rendőrséghez fordultam tehát, ahonnan az „Ora” gyógyszer-tárhoz utasítottak, amely azonban szintén csukva volt.

Itt viszont ki volt írva a gyógyszerész neve és lakáshelye. A patikus lakásán azonban hiába cseentem, senki nem jelentkezett. Az ügyvel kapcsolatban szeretném megkérdezni az egészségügyi minisztériumtól:

1. Miért nem közlik pontosan az újságokkal a szolgálatot teljesítő gyógyszer-tár pontos névsorát?

2. Jeruzsálemben a szolgálatot teljesítő patikus — más városokhoz hasonlóan — miért nem tartózkodik a gyógyszer-tárban, miért kell a sürgősen reagjuk szoruló beteg hozzátartozójának a patikust a lakásán felkeresnie? Ha valakinek, az

NAPROL-NAPRA

A zsidó generális és a németek

Ugy mint nálunk, külföldön is vannak, akik hisznek egy emelkedetebb, új német nép létezésében. A „másik Németország” magatartására jellemző az alábbi epizód: A Németországban működő „Német-amerikai együttműködést előmozdító társaság” a „másik Németország” legjobbjait foglalja állítólag magába. A múlt hetekben a társaságban Julius Klein volt amerikai zsidó tábornok tartott előadást. Klein tábornok volt a háború alatt az amerikai hadsereg legmagasabb rangú zsidó tisztje, aki most egyes nagyobb német vállalatok amerikai propagandafőnöki tisztségét tölti be. A tábornok emellett kitűnő cionista. Előadásában többek között ezeket mondta: — „Mint háborús amerikai katonatiszt sohasem hittem volna, hogy valaha német-országi vállalatok szószóló-

„Bár” — micvá nélkül

mester szerint erre azért van szükség, hogy megszűntessék azt a visszáshelyzetet, hogy míg egyes gyermekek számára egyáltalán nem rendeznek a szülők bármicvá ünnepeket, ugyanakkor a másik végletben egyes családoknál a bármicvá ünnepekből csak a „bár” marad meg, de a micváknak már semmi nyoma sincs.

TABLA

Chanel kozmetikai intézetében ez a tábla olvasható: „Soha ne csókoljon meg olyan nőt, aki intézetünkben lép ki. Lehet, hogy az anyósa.”

egészségügyi minisztériumnak igazán tudnia kell, hogy ennek a kérdésnek egy-egy veszélyes beteg esetében milyen fontossága van.

L. S. Jeruzsálem (Pontos név és cím a szerkesztőségben)

Az izraeli rendőrség dicsérete

Mult hét egyik estéjén kis kert házuk ajtajának és ablakredőnyének gondos lezárása után sétálni mentünk. Amikor sétánkról hazaérkeztünk, nagy meglepetésünkre a lakást feltörve találtuk. A lakásban a betörők vandalizmusának szörnyű képe tárult elénk. A hivatalos vendégek az ablakon hatoltak be és az ajtón távoztak. Ugyszólván minden, hosszú évek keserves munkájával összerakott értékeinket, feleségem kofferjébe csomagolva elvitték.

Hívásomra a rendőrség azonnal megjelent, felvették a jegyzőkönyvet és jószívvel még meg is vizsgálták, hogy mindent megtesznek a zsványok kérekerítésére. Másnap délelőtt 11 órakor csegett munkahelyemen a telefon. A rendőrségtől hívtak, kértek menjek be a kapitányságra, mert egyik betörő a holmival együtt a kezükben van. Meglepetésem csak növekedett, mikor a rendőrségen az ellopott holmikát ugyszólván maradéktalanul együtt találtam.

Abban a percben az jutott eszembe, milyen halatlanság munkát végezhetek a rendőrök és milyen szörnyű munkát végeznek általában az ilyen alvilági elemekkel való harcokban a mi derék rendőreink. Ezeket a sorokat főleg azért írom, hogy a közönség figyelmét erre az emberfeletti munkára felhívjam és ezenkívül azért, hogy a hafi rendőrségnek a magam és feleségem nevében a gyors eredményért hálás köszönetet mondjak.

S. Lehrner, Haifa

Apróságok a nagyvilágból

MARLENE MEXIKOBAN

Örökifjú Marlene Dietrich, aki néhány fellépésre Mexiko-Citybe érkezett, megvillantotta gyönyörű lábszárait, amint szoknyáját felhúzza, óvatosan kerülgette a tócsákat a repülőter felzött utastén. Ettől kezdve azonban Marlene a fényképezőlencse hatótávolságán kívül tartotta híres lábait, olyannyira, hogy még a sajtókonferenciáját is egy terítővel fedett asztal mögött ülve tartotta meg. „Változatosság kedvéért fényképezék le a profilomat”, propanálta a hennaszöke sztár. Az újságírók sziszegtek, de Marlene is, amikor meghallotta a nével kérdéseiket. Például azt, hogy mennyi pénzt ér a művésznő? „Erre inkább nem felelnék”. „Hogyan marad ilyen fiatal?” „Nem válaszolok az ilyen kérdésekre.”

A kérdéseket spanyolul tették fel és Marlene megvárta az angol fordítást, mielőtt válaszolt. De, amikor valaki megmeréselte kérdezni, hogy hány éves (60 éves, de titokban tartja), Marlene nem várta be a tolmácsot: „Ez az ember nagyon alacsonynívójú lapot képviselhet.” — patogta mérgesen.

APROPENZ

Valóban ő a világ leggazdagabb embere? Jean Paul Getty, az olajmagnás, a szokásos választ adta a londoni újságíróknak: „Honnan tudhatnám? Lehet, hogy vannak nálam gazdagabbak, de se módom, se kedvem nincs arra, hogy ezt kiderítem”. Mégis mennyit ér? „Ha minden vagyonomat pénzzé tenném, azt hiszem, több milliárd dollárt realizálhatnék”. Es Getty gyorsan hozzátette: „De tudnia kell, hogy egy milliárd dollár már nem az, ami régen volt.”

LETNYE IDŐK NYOMABAN

Lady John Hope azt állítja, hogy világlejében úgy ismerték, mint W. Somerset Maugham, a világhírű regényíró lányát. Es ime, a 89 éves mesemondó most megpróbálja megtagadni őt, adopiált fia és régi titkára, Alan Searle kedvéért. A mult héten egy francia törvényszék megsemmisítette az 1962-ben történt örökbe fogadást és úgy döntött, hogy Lady John Maugham egyetlen törvényes gyermeke, tehát egyetlen örököse is. Lady John ugyan házasságon kívül született 1915-ben, de Maugham később feleségül vette az anyját, a néhai Syrie Bernardot. Es annak bizonyítására, hogy Hope nem véletlen műve, a törvényszék idézett az író memoárjaiból, amely leír egy szerelmes éjszakát Bordeauxban. „Itt történt először, hogy szekszuális kongresszust tartottunk kifejezetten azzal a szándékkal, hogy Syrie gyermeket szüljön. Különös érzés volt az a tudat, hogy nem csupán egy kellemes fizikai aktusban vagyok részes, de bármily abszurdnak tűnjék is, egy ünnepélyes, csaknem szent aktusban.”

Lady Hope boldogan vette tudomásul a törvényszék ítéletét. „Nagyon boldog vagyok, főleg gyermekeim miatt, akiknek neve és egész jövője függött ettől az ítélettől.” (összeállította: sz. i.)

Az újságokból

A Vallásos Nemzeti Párt és a boncolások

(HAAREC, független polgári napilap) — Minden felvilágosodott állam törvényhozása tudományos célokra, bünességszámítására és fennforgására, vagy a halál okának felderítése céljából széles felhatalmazást ad a kórházaknak és egészségügyi szervezeteknek a boncolás lefolytatására, még a családtagok akarata ellenére is. Jicchák Ráfáel egészségügyi miniszterhelyettesnek a Kneszetben tett bejelentése szerint az Izraelben ugyancsak fennálló boncolási törvény tekintetében az új novella szerint a családoknak bizonyosfokú vétőjogot fognak adni. Az a két törvény, amely a halál utáni boncolás módozatait pontosan előírja, elsősorban a társadalom összességének az egészségét szolgálja és ezenkívül földerítetlen bűntények kivizsgálását.

A társadalom érdeke a privát ember érdeke fölött van. A liberálisabb kormányzat sem mondhat le arról, hogy a lakosság összességét megadóztassa, hogy a gyermekeket kötelező iskolázatásra szorítsa és hogy az ifjúságot katonának besorozza. Így nem mondhat le az izraeli kormány arról a jogáról sem, hogy — a közegészség és a tudomány szemelött tartásával — a boncolási törvényt minden vonatkozásban fenntartsa és annak érvényt szerezzen. Lehet, hogy a Vallásos Nemzeti Párthoz tartozó helyettes miniszter számára, — aki pedig szerintünk szintén felvilágosodott ember —, a téma a szélsőséges vallásos rétegek miatt kellemetlen, azonban ilyen koncesszióra, mint amit a miniszter a törvény szövegében most tervez keresztülvinni, a tudomány és a haladás semmiféle lehetőséget nem ad.

A párasás és a katonai titkok

(HABOKER, a Liberális Párt lapja)

A Kneszetben ma benyújtandó napirendi javaslaton szereplő kérdések azt szeretnék tisztázni, hogy a Ben Gurion által újból felvetett párasás ügyében az újabb anyagok gyűjtésével megbízott újságíró hogyan jutott hozzá a katonai titkot képező aktákhoz.

Számunkra ennél is érdekesebb, mi indította Ben Guriont, a lemondott miniszterelnököt a Lávon ügy újból felvetésére? A volt miniszterelnök újabb vizsgálóbizottságot követel, amelynek természetesen majd azok az adatok is rendelkezésére állnak, amelyek az annak idején az ügyet kivizsgáló hetes bizottságnak nem álltak rendelkezésére. Viszont milyen eredményt vár Ben Gurion az újabb kivizsgálástól az ország számára?

Vegyük a legmaximálisabb eredményt: ki fog tűnni, hogy minden eddigi hiedelem ellenére igenis a volt hadügyminiszter adta az utasítást az akció lebonyolítására. Ez esetben milyen újabb szankciókkal fognak élni Lávon ellen, akit a párt minden felelős fórumáról eltávolítottak már. Miért kell ezt a régen elfelejtett témát ország-világ színe elé hozni még egyszer? Az ügy nem válik javára a Mápájnak sem és megkevesébe az ország becsületének.

Az ország törvényei a mérvadók

(LAMERCHAV, az Achdut Háavodá hivatalos lapja)

Az ország sok gondja középette sem színeknek meg egyet a közvéleményt a „párasákkal” és „válságokkal” traktálni. A kormányalakítás utáni első válságot, a Dáján ügyet, követte a Peresz ügy. Mindkettő a Mápájnak a belső válságához tartozik és ahhoz a közönségnek semmi köze sincs. Simon Peresz helyettes hadügyminiszternek a biztonsi ügyek miniszteri bizottságába való kooptálása nemcsak azért lehetetlen, mert ez felborítaná a Lévi Eskol miniszterelnök által is kihangsúlyozott status quot, hanem azért is, mert ezt az ország tételes törvényei nem teszik lehetővé.

A helyettes hadügyminiszter környezetébe ugyan az Achdut Háavodá minisztereinek és vezetőinek a Mápáj belső ügyeibe való beleszózlásról terjeszt híreket, azonban az Achdut Háavodának mindezekhez semmi köze sincs. A helyettes hadügyminiszternek a bizottságba való benevezését a kormány jogügyi tanácsosa is lehetetlennek mondja. Lévi Eskol nem kerülheti meg ezt a szakvéleményt a helyettes miniszter tárcánkülli miniszterre való kinevezésével sem. Itt az ideje, hogy a miniszterelnök az ilyen személyes ügyeken magát túlteve az ország égető problémáinak szentelje magát.

Hadd ujtítsa fel Ben Gurion a párasát

(CHERUT, a hasonlónévi jobboldali párt lapja)

Hogy a Ben Gurion által megbízott újságíró hogyan jutott a katonai titkot képező új adatokhoz, az az ügynek csak egyik része. A másik rész maga a Ben Gurion által ismét felvetett párasás. Értjük, hogy az amugyis válságban leledző sok személyi ellentét teli Mápáj nem akarja a Lávon-ügy újabb pertraktálását.

Valószínűleg a koalíciós pártok sem akarják az újabb felfordulást és pozícióik újabb veszélyeztetését. Azonban az állam érdeke igenis az állítólag felfedezett újabb adatok nyilvánosságra hozatalát kívánja. Nem érdekel bennünket az indok, amiért Ben Gurion az ügyet ismét fel akarja melegíteni. Bennünket a felelősség kérdése érdekel, amelyre az állítólag felfedezett újabb adatok esetleg fényt deríthetnek. Az igazság érdekel bennünket és az izraeli parlamentnek kötelessége az új adatok alapján a legszélesebb eljárást beindítani. Aki Ben Guriont mostani szándékáról lebeszéli akarja, rossz szolgálatot tesz az ország ügyeinek.

Ne fozssuk meg az alkalmazottakat a drágasági pótléktól

(AL HAMISMAR, a Mápám hivatalos lapja)

Hivatalos megállapítás szerint is összesen 0.3 differencia miatt nem fogják folyósítani az alkalmazottak drágasági pótlékát. A három tizedszázalékos hiány persze nem véletlen műve, hanem a kereskedelmi kormányzatunk ügyesen végrehajtott manőverének eredménye, amellyel mindig az utolsó néhány hét folyamán hoz létre valamilyen olcsóbbodást a drágasági pótlékban szereplő közszükségleti cikkek árainál. A június hónapban létrejött 1.1 százalékos olcsóbbodás is ennek a mesterkedésnek az eredménye. A kereskedelemügyi miniszter ezért a Kol Jiszráelben hiába mossa a kezét. Nem az első eset ez, amikor néhány tizednyi differencia miatt az alkalmazottak a drágasági pótléktól esznek. A precedensek és a most ismételt hangoztatott helyt nem álló magyarázatok az alkalmazottak drágasági pótlékának a kifizetését követelik.

24.

— Ewell...? Emlékezetem megmozdult és fészkelődni kezdett. — Van ezeknek valami közük azokhoz az Ewell-fiúkhoz, akik minden évben csak az első nap jönnek iskolába, aztán egész évre hazamennek? Hüha... Atticus azt mondta, hogy ez a legaljasabb család egész Maycombban, a megye szégyene... Soha nem hallottam Atticust így beszélni másról, csak Ewellékről mondta, hogy...

— Igen, ezek azok.

— No de, ha Maycombban mindenki tudja, hogy mifélek, akkor örülni kellene, hogy Helénnek munkát adhatnak... és mi az, hogy „erőszak”, Kal?

— Az olyasvalami, amit Finch úrtól kell megkérdezned, drágám — felelte. Ő jobban meg tudja magyarázni. Nem vagyok éhesek? A tiszteletes úr ma délelőtt alaposan feltartóztatta a gyülekezetet, máskor nem szokott ennyire fárasztó lenni.

— Pontosan olyan, mint a mi prédikátorunk — szólt közbe Jem, — de miért éneklük nálatok így a zsoltárokat?

— Hogy miért így sorjában, egymásután?

— Igen, miért?

— Nem tudom, de nálatok ez így van, amióta emlékezni tudok.

Jem véleménye szerint, ha a gyülekezet egy éven át gyűjtene erre a célra, vehetnének maguknak néhány zsoltárkönyvet.

Kalpurnia felkacagott. — Az se sokat segítené, hiszen nem tudnak olvasni.

— Nem tudnak olvasni? Ennyi ember közül egy sem?

— Ugy bizony, — bólintott Kalpurnia. — Összesen talán négyen ismerik a betűket az „Első Szerzemény” egész gyülekezetében... Egyik én vagyok közülük.

— Hol jártál iskolába, Kalpurnia? — kérdezte Jem.

— Sehoh. Lássuk csak, ki is tanított meg az első betűkre? Maudie kisasszony nagynénje, az öreg Miss Butford.

— Hüha, hát te már olyan öreg vagy?

— Még Mr. Finchnél is idősebb vagyok — mosolygott Kalpurnia. — De nem tudom pontosan, hány éves. Egyszer már elkezdtek kiszámítani mennyi lehetek és kiderült, hogy pár évvel régebbre emlékszem vissza, mint Mr. Finch, tehát nem sokkal vagyok öregebb nála, ha az ember leszámítja a tényt, hogy a férfiak nem tudnak olyan jól visszaemlékezni, mint a nők.

— Mikor van a születésnapod, Kal?

— Pontosan karácsonykor, hogy könnyebb legyen megjegyezni, tulajdonképpen nincs igazi születésnapom.

— De, Kal — ellenkezett Jem —, hogy lehetsz ilyen öreg, hiszen még annyinak sem látszol, mint Atticus?

— Színes emberen nem látszik meg annyira az idő.

— Talán, mert nem tudnak olvasni. Kal, te tanítottad Zebut is?

— Igen, Jem úrfi. Mikor még kisfiú volt és nem létezett iskola. Persze, hogy én tanítottam.

Zebu Kalpurnia legidősebb fia volt. Ha valaha is törődtem volna vele, tudhattam volna, hogy Kalpurnia meglelt korban jár. Zebunak magának is nagybacska gyermekei voltak. De akkoriban ilyesmi még nem nagyon érdekelt.

— Őt is abécés könyvből tanítottad, mint bennünket? — érdeklődtem tovább.

— Nem, ő rá kiszabtam minden nap egy oldalt a Bibliából és volt ezenkívül még egy könyv, amiből Miss Butford tanított engem annakidején. Fogadjunk, hogy nem találjátok ki, honnan szereztem.

Nem találtuk ki.

— Nagypapátok, az öreg Finch úr adta.

— Hát te onnan jöttél velük, még a birtokról? — csodálkozott Jem —, ezt sohasem mondtad.

— De mennyire onnan jöttem, Jem úrfi. Ott nőttem fel a Butford-ház és a Finch birtok körül. Reggeltől estig, minden áldott nap, vagy a Finch-házban, vagy a Butford-családnál dolgoztam. Akkor költöztem át Maycombba, amikor Mr. Finch feleségül vette a mamámatokat.

— És miféle könyvből tanítottad Zebut olvasni?

— Blackstone „Fejtegetések” című könyvéből.*

— Azt akarod mondani, hogy ebből tanult olvasni Zebu?

— Ebből hát, Jem úrfi. — Kalpurnia fáradt

* A fordító megjegyzése: Sir William Blackstone (1723–1780) londoni születésű, oxfordi egyetemet végzett angol jogász. Később az oxfordi egyetem jogi fakultásának tanára, majd 1761-ben királyi tanácsos, 1763-ban Charlotte királynő koronaugyésze, országgyűlési képviselő. Nagyszabású jogi műve Anglia törvényeinek magyarázata, a „Fejtegetések” hosszú éveken át állandóan használt jogi kézikönyv volt.

mozdulattal emelte szájához a kezét. — Ez volt akkoriban az egyetlen könyv, amiből tanulhatott és a nagypapátok azt mondta, hogy Mr. Blackstone igen szép angolul ír... —

— Óh, hát akkor azért nem úgy beszélsz te angolul, mint a többi — állapította meg Jem.

— Mint a többi micsoda?

— A többi színesek, Kal, de a templomban mégis úgy beszéltél, mint ők... —

Hogy Kalpurnia titkon kettős életet él, sohasem sejtettem. Az a gondolat, hogy a mindennapi háztartási munkától függetlenül még egy másik élete is van, újdonság volt számomra, nem szólván arról, hogy az angol nyelvet is kétféleképpen tudta használni.

— Kal — nyaggattam tovább —, miért beszélsz nigger-módra a né... a tieddel, ha tudod, hogy nem helyes?

— Nos, mert elsősorban én is néger vagyok... —

— Az még nem jelenti azt, hogy a tájszólást kell használnod, ha tudsz jobbat is — akadékoskodott Jem.

Kalpurnia félretolta a kalapját, megvakarta a fejét, aztán a kalapot visszarángatta a helyére, lehúzta egészen a füléig. — Nehéz ezt megmagyarázni. Tegyük fel, hogy te és Scout otthon a színesek beszédmódját gyakoroljátok, de ez nem volna helyénvaló, igaz? No mármint, ugyanez a helyzet, ha én a templomban a saját fajtámmal a fehér emberek nyelvén szólnék. Még azt mondanák, hogy henecegek.

— Kal, de ha egyszer tudsz ennél jobban is... — vitatkoztam tovább.

— Nem fontos, hogy az ember mindent elmondjon, amit tud. Elsősorban nem finom eljárás, másodsorban, az emberek nem szeretik, ha a környezetükben valaki mindent jobban tud... bosszankodnának miatta. És nem is sikerülne megváltoztatni őket azáltal, hogy helyes angolul beszélsz. Ehhez az kellene, hogy ők maguk is akarjanak tanulni, de ha egyszer nem akarnak, nem tehetsz mást, vagy befogod a száját, vagy beszélsz velük az ő nyelvükön.

— Kal, eljöhettek néha meglátogatni téged? Ránézett. — Meglátogatni engem, édeském? Hiszen látsz minden nap.

— Hozzad, a te házába — mondtam. — Néha este, munka után. Atticus elvihetne a kocsival.

— Amikor csak akarsz — mondta. — Mindig örömmel látunk.

A Radley-házhoz vezető mellékutcahoz értünk.

— Nézz csak a verandára — figyelmeztett Jem. Odanéztem a Radley-házra abban a reményben, hogy a tornác sarkában megpillanthatom a ház szellemlakóját, de minden üres volt.

— A mi verandánkat gondoltam — közölte Jem. Végignéztem az utcán. Egyenes tartással, elszántan, Alexandra néni ült a hintaszékben, pontosan úgy, mintha örökidőktől fogva ott ült volna.

13.

— Tegye a poggyászomat az utcára néző hálószobába, Kalpurnia, — ezek voltak Alexandra néni első szavai. — Jean Louise, ne vakard a fejed — mondta másodszorra.

Kalpurnia megfogta a nehéz bőröndöt és kinyitotta az ajtót. — Majd én felviszem — jelentette ki Jem és már emelte is a súlyos holmit. Pár perccel később hallottam, amikor a hálószobában a bőrönd hangos dobbanással földet ért s egy rémlett, mintha valami borongó állandóság hangzott volna benne.

— Látogatóba jöttél hozzánk, Alexandra néni? — kérdeztem. A néni holmi vizitek céljából csak ritkán hagyta el a családi birtokot és mindig rendkívül ünnepélyes körülmények között utazgatott. Ragyogóan szép, zöld Buick kocsiját és fekete sofőrjét természetellenes, makulátlan rendben tartotta, ma azonban mindebből semmi sem volt látható.

— Apátok nem említett semmit? — kérdezett vissza.

Mindketten megráztuk a fejünket.

— Valószínűleg elfelejtette. Még nincs itthon, mi?

— Még nincs, rendszerint nem is jön haza előbb, csak estefelé.

— Rendben van. Nos, apátokkal elhatároztuk, legfőbb ideje, hogy egy darabig veletek legyek.

„Egy darabig”, ez maycombi értelmezés szerint három naptól harminchárom napot, vagy harminc évet egyformán jelenthetett. Jemmel jelentőségteljes pillantást váltottunk.

— Jem kezd már felnőni és te is — fordult hozzám a néni. — Ugy határoztunk, hogy egy kis aszszonyi befolyás mindkettőtöknek jót tesz majd. Téged rövidesen érdekelni fognak már a ruhák és a fiúk, Jean Louise.

Erre vonatkozólag lett volna néhány megjegyzésem, például ilyesmi: „soká lesz az még, mikor a fiúk iránt érdeklődöm, de a ruhák, azok aztán soha nem fognak érdekelni...” Dehát inkább hallgattam.

— Hogy van Jimmy bácsi? — érdeklődött Jem — ő is jön?

— Óh nem, ő otthon maradt. Neki a gazdaságban van dolga.

A pillanat sugallatára kiböktem a kérdést: — Nem fogsz neki hiányozni? — de azonnal rájöttem, hogy nem voltam nagyon tapintatos. Jimmy bácsi itt, vagy Jimmy bácsi ott, nem sokat változtatott a helyzeten, ő úgysem szólt soha egy szót sem. És Alexandra néni mégsem hallotta a kérdésemet.

Nem jutott eszembe, miről beszéljek vele. A valóság az, hogy sohasem tudtam vele miről beszélni. Most is csak ültem és kínos erőlködéssel gondoltam előző társalgásainkra. „Hogy van Jean Louise?” — „Köszönöm szépen, nagyon jól és hogy vagy te?” — „Köszönöm szépen, szintén remekül. Mit csinálsz mindig?” — „Semmit”. — „Micsoda, nem csinálsz semmit?” — „Semmit”. — „De barátinéd bizonyára vannak?” — „Vannak”. — „Nahát akkor... és mit csináltak különben?” — „Semmit”.

Nyilvánvaló, hogy Alexandra néni rendkívül ostobának gondolt, hallottam is egyszer, amikor azt mondta rólam Atticusnak, hogy lusta vagyok.

Ennek a kijelentésnek megvolt a maga története, de nem nagyon vágyódtam utána, hogy a magyarázatot kiszedjem belőle. Ma Alexandra néni határozottan ingerült hangulatban találta az Ur napja. Azt hiszem, a vasárnapi fűzője okozta ingerültségét. A néni nem volt éppen kővér, de jól megtermett és ezért olyan ruhákat viselt, amelyek elrejtették időmait. Keblét szédítő magasságokba tornáztatta, a derekához szorította, még a hátán is kitéremlett belőle és mindenképpen olyan benyomást igyekezett kelteni, mintha homokóraszerű kacsú figura volna. Félelmetes volt.

A délután hátralevő része afféle szelid borongásban telt el, ami olyankor száll a házra, ha rokonok jelentkeznek, de abban a pillanatban megszűnt, amikor meghallottuk a feljártat elé gördülő autót. Atticus érkezett haza Montgomeryből. Jem, méltóságáról megfeledkezve, velem együtt rohant elébe. Kiragadta kezéből aktatáskáját és kézipoggyászát, én a karjába ugrottam, éreztem határozatlan, száraz csókjaif az arcomon és azonnal megkérdeztem: — Hoztál nekem könyvet? Tudod, hogy itt van a néni?

Atticus mindkét kérdésre igennel válaszolt. — Mit szólnátok hozzá, ha ittmaradna nálunk?

— Én azt feleltem, hogy nagyon örülnék neki, ami hazugság volt ugyan, de az embernek néha, bizonyos körülmények között muszáj hazudnia, olyankor pedig, ha amúgy sem változtat a helyzeten, — egyenesen kívánatos.

— Ugy véltük, hogy nektek, gyermekeknek szükségetek van rá... hát így történt, Scout, nagynénetek szívességét tesz velem, nekem éppen úgy, mint nektek. Én nem lehetek mindig veletek és ez a nyár forrónak ígérkezik.

— Igenis, apa — helyeseitem, anélkül, hogy megérttem volna, mire céloz. De arra rájöttem, hogy Alexandra néninek a színen való megjelenése nem annyira apánk, mint inkább a néni ötlete volt. „Mi a legjobb a család számára?”, szokta a néni kinyilatkoztatni és azt hiszem, mostani látogatása pontosan ebbe a kategóriába tartozott.

Maycomb városa örömmel üdvözölte őt. Maudie Atkinson különleges tésztát sütött ebből az alkalomból számára, Stefánia Crawford hosszú látogatást tett nála, Ráchel szomszédnánk délutáni uzsonnakávéra hívta meg, Mr. Radley Nathan pedig oly messzire ment, hogy egészen az udvarunkig merészkedett és kijelentette, mennyire örül, hogy Alexandra néni újra láthatja.

Mikor minden elrendeződött és az élet visszatért a rendes kerékvágásba, szinte úgy tűnt, mintha Alexandra néni mindig velünk élt volna. A jótékonyági hölgyegyesület összejöveteleire készített frissítő italok és a háziasszony érdemei elismeréséül beválasztották a maycombi Női Club titkárságába. Minden társadalmi összejövetelen megjelent, résztvett a város mindennapi életében, egyszóval, a maga nemében valóságos ritkaságzámba ment. Bármilyen probléma merült fel, ő volt az, aki tanácsot adott és megoldást talált, a dolgokat közmegegyezésre elintézte és gyógyíthatatlanul pletykázott.

Alexandra néni kislánykorában az önbizalom hiányáról még nem tárgyaltak az iskolakönyvek, ő tehát nem ismerte, nem tudta, mit jelent. Sohasem unatkozott és ha a legesekélyebb alkalom adódott, azonnal gyakorolta uralkodói előjogait, rendelkezett, intézkedett, tanácsot adott, dorgált és óvintett.

Soha, egyetlen alkalmat el nem mulasztott, hogy rámutasson városunk bizonyos csoportjainak mulasztásaira. Jemet mindez meglehetősen mulattatta; a néni jobban vigyázhatna rá, mit mond, hiszen nem kell sok, csak egy picit megpiszkálni a maycombi családokat, tüstént kiderül, hogy valamennyivel atyafiságban vagyunk.

(Folytatás következik)

Pászkárusításért börtönre ítélték három moszkvai zsidót

A 82 éves nyomorék „bandavezért” felmentették —
A moszkvai főrabbi a tanúk között

Moszkva, (Reuter, UPI, IFP). A szovjet népbíróság három zsidót egy évig terjedő börtönbüntetésre ítélt, mert bűnösnek találta őket az általuk sütött pászka törvénytelen forgalomba hozatalában. A csoport „vezérét”, a 82 éves Emil Katz nyomorék aggyasztánt, a bíróság felmentette. Golki Bogolomnij 49 éves metszőt, aki a moszkvai nagytemplom alkalmazottja, egyévi börtönre, Klaudiva Bleichman 52 éves és Malká Bariav 59 éves asszonyokat egyenként hathónapi börtönre ítélte a népbíróság.

A négy vádlottat márciusban tartóztatták le, már akkor is nagy szenzációt okozva a Szovjetunió és a világ zsidóságának körében. A tegnapi tárgyaláson két bíróból és egy bírónőből álló tanács ítélkezett fölöttük, míg a vádhatóság egyáltalán nem képviseltette magát, hanem a vádirat benyújtásával megelégedve, kérte a maximális büntetést, azaz egyenként négy évi börtön kimondását. — Katz és Bogolomnij tagadták a bűncselekményt, a két asszony pedig, akik a vádirat szerint analfabéták, beismerték, hogy eladták pászkát, de tagadták, hogy ezt spekulációból tették volna.

Emil Katz 82 éves béna aggyasztán, akit a vádirat „a spekuláns banda vezérének” minősített, a bíróság engedélyével otthon maradt egészségi okokból és nem is volt letartóztatásban, míg a másik hármat a börtönből vezették a tárgyalóterembe.

A tárgyalás kedden reggel nyílt meg 50 aggyasztánból és öregasszonyból álló közönség előtt. A bíróság 15 tanút hallgatott ki, hetet a vád és nyolcat a védelem részéről. Mint tárgyi bizonyítékokat négy hónappal ezelőtt sütött pászkadarabokat, egy házi tűzhely valamint egy asztal fényképet mutattak be. A tűzhelyen sütötték, az asztalon pedig száritották a pászkát. Ezen kívül mellékeltek egy 18 névből álló listát, azokról, akiknek a pászkát eladták. A vád tanú azt állította, hogy Katz 36 ágorának megfelelő összegért vásárolta a pászka kilóját és 3.30 fontnak megfelelő pénzt adta tovább.

Kihallgatták Jehuda Leib Levin moszkvai főrabbit, akit szintén az ügyesség idézett be.

A főrabbi kijelentette, hogy a Szovjetunió történetében első alkalommal tartanak ilyen tárgyalást.

A két nő azzal védekezett, hogy csak annyit pászkát adtak el, amennyit nem tudtak elfogyasztani és a pászkasütéssel mindössze három vagy négy napig foglalkoztak, nem pedig több mint két hónapig, amint azt a vádirat állítja.

Az asszonyok védője, Matvej Szokolovics ügyvéd azt állította, hogy ha a vád hatóság kihallgatta volna Moszkva főrabbiját, az ügy nem is jut el a bírósághoz, mert semmiféle kihágás nem történt. A vádlottak a maguk személyes használatára sütötték a pászkát és amint azt Malká Bariav vádlottnő mondta, a pászka úgy kell nekik, mint a levegő. Az ügyvéd megmagyarázta, hogy a vallásos zsidók pászkaikat nem esznek kenyeret csak pászkát és ez egy ősi vallási hagyomány.

Szokolovics arra is rámutatott, hogy a Szovjetunióban

a keresztény egyházak magas áron adnak el gyertyákat és más kegszere-

ket, de senki sem vádolja őket bűnügy elkövetésével.

A vádlottak nem nyereszke dési vágyból cselekedtek, hanem vallásos hitből, nem alkalmaztak bémunkásokat s csak annyit adtak el a pászkából, amennyire már nem volt szükségük. „Biztos vagyok benne, hogy a bíróság korrigálni fogja a vizsgálat fatális tévedését. Azért használom a fatális szót mert a vádlottok négy hónappal ültek börtönben anélkül, hogy bűncselekményt követtek volna el.

Michail Luzsinszki ügyvéd, Emil Katz védője kijelentette, hogy a vádhatóság „dogmatikus magatartást” tanúsított és nem sikerült

Teljes homály a kfar-szabái gyilkosság körül

Hajnali 3 óra 15 perckor ismeretlen tettes 9 golyóval meggyilkolta Dvora Csacskeszt és megsebesítette férjét, Fischl — A fél ország rendőrsége nyomoz a tettes után

Az ország rendőrsége tegnap reggel óta lázasan kutat, hogy elfogja a szerdára virradó hajnali 3 óra 15 perckor Kfar Szabán elkövetett megrendítő gyilkosság tettesét. Az ismeretlen tettes behatolt a Chácerot Hádár lakónegyedben a Csacskesz-család házának udvarába, felállt a földszintes ház hálószobájának ablaka mellett lévő asztalra és revolverrel kilencszer belőtt a szobába. A golyók közül hét a 37 éves Dvora Csacskeszbe fűrődött, aki szörnyethalt, míg férje, a 43 éves Fischl a gyomrán sebesült meg és egy golyó az oldalát súrolta.

A lövések felébresztették a család három gyermekét, akik a szomszéd szobában aludtak és a legidősebb, a 16 éves Edna a hálószobába rohant, ahol vérben fekvő találta anyját és fájdalmasan kiáltó apját. A lányka „segítség, segítség” kiáltásaira felriadtak a szomszédok is, akik kihívták a rendőrséget és a Mágén Dávid Ádom-ot. A sebesült férfit a petach-tikvai Beilinson kórházba szállították, ahol azonnal megoperálták.

Állapotában javulás állott be.

A rendőrség, amely nyomozók és rendőrök kiharcsolták, valamint P. Kop séretében érkezett ki, széleskörű nyomozást kezdett, de a gyilkos nyomai eltűntek a szaladgáló szomszédosság lábnyomai között. A nyomozást I. Sor rendőralvezredes, az országos nyomozóosztály főnöke, S. Rosolio rendőrezredes, a Rendőrség déli kerületének parancsnoka vezeti, a há-

A Makkábi kosárlabdázói győztek Cholonban

A Makkábi Tel-Aviv női és férfi kosárlabda csapatai tegnap este kettős győzelmet arattak a Hápoél hasonló együttese fölött, amelyekről elhódították az állami kosárlabda-kupát. — Mindkét mérkőzés favoritja a Hápoél volt, az eredmények szenzációként hatottak.

A férfi kupa-versenyt a Makkábi Tel-Aviv 55:51 arányban nyerte. A féldőben is a Makkábi vezetett

Golda Méir figyelmeztet

(Folytatás az első oldalról) den néppel baráti kapcsolatokat akar fenntartani, de a Szovjetunió ezt nem akarja, amit az 1955 óta Egyiptomba özőnlő fegyver is bizonyít. Nem tudom, hogy Chruscsev milyen magyarázatot ad Nasszer fenyegetéseinek, de én mégis meg vagyok győződve arról, hogy az orosz politika célja nem lehet Izrael megsemmisítése — jelentette ki a külügyminiszter. — A Szináj hadjárat óta az oroszok felújították a kereskedelmi kapcsolatokat Franciaországgal és Angliával, de folytatják Izrael gazdasági bojkottját.

Ha Moszkvában a most megkezdődött tárgyalások során a Kelet és Nyugat megegyezésre jut, akkor a közelkeleti térségben is felcsillan az

Dáján: A telekspekuláció komoly helyzetet teremtett

A miniszter jóváhagyásával a Kneszet vitát tart a földspekulációról — Dáján újból javasolja a Modiin-körzet betelepítését

Jeruzsálem, (Az Új Kelet tudósítójától.) A földüzérkedés kérdése rövidesen a Kneszet plénuma elé kerül. Az ezzel kapcsolatos határozatot tegnap hozta meg a Ház Akiba Govrint (Mápiá), Kelmer (Nemzeti Vallásos Párt), Bentov (Mápián) és Mose Karmel (Achdut Háavodá) javaslatai alapján. Az indítványozók azt követelték a kormánytól, tegyen intézkedéseket a földterületekkel kapcsolatos üzérkedés megfékezésére.

A kormány nevében Mose Dáján földművelésügyi mi-

niszter válaszolt, aki kifejezetten azért szakította meg szabadságát, hogy eljőjön a Kneszetbe és interpellációkra, valamint a földüzérkedéssel kapcsolatos napirendi javaslatokra válaszoljon. A helyzetet ő maga is súlyosnak tartja. A javaslatot azonban érdemileg nem tudja elfogadni. Ezzel szemben nem kifogásolta, hogy akár plenáris ülésen, akár bizottságban tárgyalják a kérdést.

Szerinte két alapvető módja van annak, hogy a mindinkább elburjánzó földspekulációt meg lehessen fékezni. Az egyik: a Natan-jától Rechovotig terjedő országrészen meg kell fékezni a városok és községek lakosságának a természetes szaporulatot felüli állandó növekedését. Nem kell lakásokat építeni fölös mértékben és főként el kell állítani az ipartelepek létesítésétől. Mert ha minden úgy megy tovább, ahogy most történik, akkor rövid időn belül egy talpalatnyi be nem épített föld sem lesz ezen az országzakaszon, nem szólva arról, hogy a narancs- és gyümölcsültet-

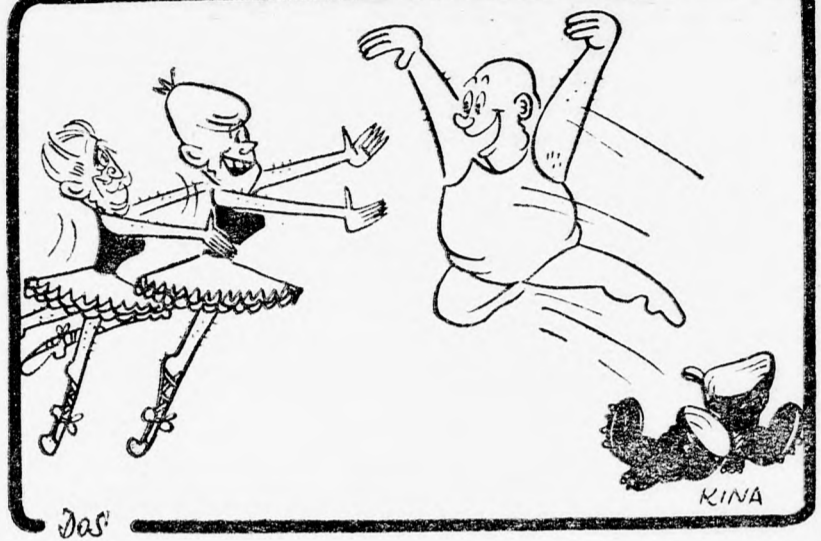
vények is el fognak tűnni erről a vidékről.

Ezzel szemben — mondta — mint a megoldás második részét, Tel-Avivhoz igen közel hatalmas, sokezer dunámos mezőgazdasági településre alkalmas földterületek vannak. Megfelelő előkészítés, úthálózat kiépítése és más előkészítő munkák után Ros-Háájin közelében, a modiini körzetben, hatalmas ipartelepeket lehetne építeni, amelyek mind Tel-Avivot, mind a környező városokat szolgálhatnák, lakosainak megélhetést biztosítanának anélkül, hogy a most még szabad területeket üzérkedési áron forgalomba kellene hozni.

Eles szavakkal bírálta a miniszter a Tel-Aviv melletti Mikve Jiszráél mezőgazdasági iskola vezetőségének magatartását, amely meg akarja akadályozni, hogy az iskola földterületek egy részét, a Hátikvá-negyed lakói számára, új lakótelep építésére használják fel. Mikve Jiszráélnek felajánlottak közvetlen közelében teljes értékű ugyanannyi dunányi mezőgazdasági területet.

A miniszter felszólalása után különböző procedurális nehézségek legyőzésével úgy határozott a Kneszet, hogy a problémáról plenáris vitát tartanak minden egyes javaslattevő indítványának figyelembevételével.

A NAGY MOSZKVAI BALETT

(„COPYRIGHT BY MAARIV”)

AZ AMERIKAI NEHÉZVIZET a haifai nukleáris kutatóintézet kapja

Angol-zsidó család adományával épül a kutatóintézet

Haifa, (Az Új Kelet tudósítójától.) — A 4 tonna nehézvizet, amit Amerika szállít a Technionnak, a magfizikai intézet tudományos kutatási céljaira fogják felhasználni — közölte tegnap Haifán a Technion szóvivője.

A Technion magfizikai intézete az izraeli atomenergia bizottság közreműködésével egy nukleáris tudományos központot épít a növe sáánáni Technion városban, hogy lehetővé tegye munkakörének kiszélesítését. A központ megépítését egy angol zsidó család egymillió fonttal finanszírozza és üzembehelyezésével nagymértékben fog emelkedni a fakultás növendékeinek száma.

Ugyancsak közölte a Technion igazgatósága, hogy az októberben megnyíló tanévben 1500 jelentkező közül 800 új növendék fognak felvenni — a legnagyobb szám a Technion 40 évvel ezelőtt történt megalakulása óta.

A felvételi vizsgára jelentkezők között van 36 szefárd származású katona, akik a Technion egy különleges előkészítő tanfolyamát végezték el a Mit-rani alapítvány jóvoltából, amelynek célja az izraeli szefárd ifjúság kultúrászínvonalának felemelése.

Egy másik előkészítő tanfolyamon 42 külföldi diák vett részt, 14 különböző osztályból, akik matematikában, fizikában és héber nyelvben főkéletesítik ismereteiket. A felvételi vizsgákra, amelyeket augusztusban tartanak meg, nagy számu új olé is jelentkezett.

M A
Mifal
Hápajisz
húzás

Grizze meg
oheti
sorsjegyet

קורס עברית

שקלא-טאנפולאם
nyílik
1963 aug.
4-én.

Az érdeklődők forduljanak a tanfolyam irodájához a Tadmor szállodában Herzlián, vagy a munkaközvetítő irodához, a munkaügyi minisztérium szakoktatási osztályához, vagy pedig az állami turisztikai társaság bármelyik irodájához.

התאחדות המרכזית לתעסוקה

חלון תדמור

932114 תל-י.ס.מ.ל.

שולם
147
תל-אביב-יפו
P. P. FEL-AVIV
JAFFO 147
8 Új Kelet 1963 VII 18